

„Szukaj siły w sobie - w nas masz oparcie”

**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Poznaniu**

SPRAWOZDANIE

z działalności Ośrodka

w 2006 roku

SPIS TREŚCI:

I.	Informacje wstępne	4
	1. Ramy prawne	4
	2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych	5
II.	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej	7
	1. Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej	7
	2. Zadania gminy	9
	2.1. Zadania zlecone gminy	10
	2.2. Zadania własne gminy	11
	3. Zadania powiatu	13
	3.1. Opieka zastępcza	13
	3.2. Domy pomocy społecznej	15
III.	Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	18
IV.	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych	20
V.	Realizacja programów i projektów zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców Poznania	24
	1. Program „Pomoc Rodzinom z Problemem Alkoholowym”	24
	2. Program „Wsparcie Rodzin Dzieci Przebywających w Zastępczych Formach Opieki”	26
	3. Udział w realizacji Planu Rozwoju Miasta na lata 2005 – 2010	28
VI.	Współpraca MOPR z innymi podmiotami	32
	1. Współpraca z ośrodkami wsparcia	32
	2. Współpraca z Rodzinnymi Domami Pomocy	34
	3. Współpraca z Centrum Integracji Społecznej	34
	4. Współpraca z uczelniami	35
	5. Współpraca ze środkami masowego przekazu	36
VII.	Inne działania MOPR podejmowane na rzecz mieszkańców Poznania	38
	1. Działania na rzecz bezrobotnych	38
	2. Działania na rzecz bezdomnych	46
	3. Działania na rzecz dzieci i młodzieży	49
	4. Działania na rzecz osób starszych i samotnych	50
	5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	51
	6. Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą rodzinną	53
	7. Poradnictwo specjalistyczne	55
	8. Działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wieloproblemowych	56
	9. Kontrakty socjalne	56
	10. „Ośrodek Profilaktyki i Terapii Społecznej”	57
	11. Fundusz Wodociągowy – „Aquanet”	58
	12. Akcje socjalne	58
	13. Pozostałe działania	59
VIII.	Rozwiązania organizacyjne oraz zatrudnienie w MOPR	61
	1. Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR	61
	2. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	62
	2.1. Struktura organizacyjna	62
	2.2. Wykształcenie pracowników	63
	2.3. Szkolenia pracowników	64
IX.	Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPR	65
	1. Kontrole zewnętrzne	65
	2. Kontrole wewnętrzne	65
	2.1. Kontrole merytoryczne	65
	2.2. Kontrole finansowe	66

I. Informacje wstępne

1. Ramy prawne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu na mocy uchwały Rady Miasta Poznania Nr XIV/124/III/99 z dnia 18 maja 1999 r. rozpoczął działalność z dniem 1 czerwca 1999 r.

W 2006 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania wynikające przede wszystkim z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz.593),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992)
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2004 r. Nr 210, poz. 2135)
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 1998 nr 137 poz.887 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143)
- ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz.532),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. 2003, Nr 128, poz.1175)
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231)
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493)
- ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259)

2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych

OGÓLNY KOSZT WYDATKÓW MOPR W 2006 ROKU WYNIÓSŁ 123.452.722 zł,
z tego:

1) wydatki w ramach planu finansowego ogółem – 114.213.404 zł, w tym:

- wydatki na świadczenia w ramach planu finansowego – **96.298.804 zł**
- koszty obsługi świadczeń – **17.914.600 zł**

w tym:	Ogółem	świadczenia	obsługa
➤ zadania własne gminy	46.990.074 zł	30.712.618 zł	16.277.456 zł*
➤ zadania zlecone gminie	59.967.689 zł	58.330.545 zł	1.637.144 zł
➤ zadania własne powiatu	7.255.641 zł	7.255.641 zł	

2) wydatki poza planem finansowym – na świadczenia z PFRON 9.239.318 zł

Wydatki na świadczenia określone w ustawach,
do realizacji których zobowiązany jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

➤ ZADANIA OKREŚLONE W USTAWIE O POMOCY SPOŁECZNEJ

Ogólny koszt **40.382.336 zł** obejmuje wypłatę świadczeń z zakresu:

- zadania własne gminy **29.822.196 zł**
- zadania zlecone gminie **3.304 499 zł**
- zadania własne powiatu **7.255.641 zł**

➤ ZADANIA OKREŚLONE W USTAWACH O SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM

Ogólny koszt **1.084.214 zł** obejmuje opłacanie składek na:

- ubezpieczenie społeczne **635.737 zł**
- ubezpieczenie zdrowotne **448.477 zł**

➤ ZADANIA OKREŚLONE W USTAWIE O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

Ogólny koszt **53.941.832 zł** obejmuje wypłatę świadczeń z zakresu:

w tym na:

- zasiłki rodzinne **17.085.336 zł**
- dodatki do zasiłków rodzinnych **20.206.721 zł**
- świadczenia opiekuńcze **10.592.775 zł**
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka **6.057.000 zł**

* wykazany koszt obsługi zadań własnych obejmuje koszty związane z realizacją zadań własnych gminy i powiatu

➤ **ZADANIA OKREŚLONE W USTAWIE O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLOWI**

Środki w wysokości **890.422 zł** pozyskane ze Społecznego Funduszu Przeciwdziałania Alkoholizmowi zostały przeznaczone na realizację „Programu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym”, z tego:

- na zapewnienie świadczeń dla rodzin przeznaczono **334.777 zł**, w tym:
  - posiłki dla dzieci 135.122 zł
  - wyrównywanie szans w edukacji 64.867 zł
  - wyjazdy terapeutyczne 20.720 zł
  - pólkolonie 11.629 zł
  - bilety MPK dla rodzin 4.670 zł
  - zakup materiałów specjalistycznych 3.959 zł
  - obozy socjoterapeutyczne 93.810 zł
- na szkolenia dla pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych przeznaczono kwotę **12.998 zł**
- na wypłatę wynagrodzeń 11 specjalistów, pochodne od wynagrodzeń, delegacje, ubezpieczenie, szkolenia, badania lekarskie i ZFŚS przeznaczono **404.082 zł**
- na zapewnienie bazy lokalowej (czynsz, energia, materiały i wyposażenie, konserwacje pomieszczeń) **138.565 zł**

➤ **ZADANIA OKREŚLONE W USTAWIE O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

W 2006 roku na pomoc osobom niepełnosprawnym wydatkowano środki z PFRON w łącznej wysokości **9.239.318 zł**, z tego:

- dofinansowanie 9 Warsztatów Terapii Zajęciowej **3.812.927 zł**
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych **2.104.248 zł**
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się **1.139.693 zł**
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze **2.136.450 zł**
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki **46.000 zł**

W budżecie MOPR nie są ujęte wydatki na pomoc udzieloną osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych.

W 2006 roku MOPR udzielił wsparcia materialnego w ramach:

- świadczeń pomocy społecznej – **12.869** rodzinom (27.419 osobom, tj. około 4,8 % ogółu mieszkańców miasta, czyli co 20 poznaniak),
- przeciwdziałania alkoholizmowi – **254** rodzinom,
- rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (PFRON) – **5.856** osobom,
- świadczeń rodzinnych – **21.600** rodzinom.

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej

W 2006 r. z różnych form świadczeń materialnych pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych skorzystało **27.419** osób z **12.869** rodzin. Stanowiło to około **4,8 %** ogółu mieszkańców Poznania (565.992 osoby wg stanu na 30.09.2006 r.). W porównaniu do 2005 roku liczba rodzin korzystających z pomocy MOPR spadła o 20 rodzin (w 2005 r. – 12.889 rodzin). Nastąpił także spadek liczby osób o 703, tj. ok. **2,6 %** (w 2005 roku udzielono pomocy dla 28.122 osób), ale spadła też liczba mieszkańców Poznania o 4.018 osób (570.010 osób wg stanu na 30.11.2005 r.).

Powody przyznania pomocy oraz dynamika ich zmian

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach	
	2005 r.	2006 r.	2006:2005	2005 r.	2006 r.
Ubóstwo	7 716	7 832	101,5	18 596	17 269
Sieroctwo	62	47	75,8	120	83
Bezdomność	447	664	148,5	592	809
Potrzeba ochrony macierzyństwa	268	422	157,5	903	1 711
Bezrobocie	6 472	5 996	92,6	14 551	13 640
Niepełnosprawność	4 369	4 370	100,0	7 910	7 697
Długotrwała lub ciężka choroba	4 514	3 841	85,1	8 275	6 828
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	3 433	2 877	83,8	10 562	8 813
Przemoc w rodzinie	236	478	202,5	723	1 647
Alkoholizm	874	992	113,5	1 533	1 775
Narkomania	70	50	71,4	107	102
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	308	341	110,7	448	499
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	8	13	162,5	11	20
Zdarzenie losowe	50	77	154,0	4	212
Sytuacja kryzysowa	26	154	592,3	143	447
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	67	x	0	67

* Liczba rodzin w kolumnach nie sumuje się do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy, ponieważ uwzględniane są wszystkie problemy, jakie występują w jednej rodzinie, co oznacza, że jedna rodzina może korzystać z pomocy z powodu kilku przesłanek.

Pomoc z powodu bezrobocia otrzymywało **5.996** rodzin. Dotyczyło ono **6.389** osób bezrobotnych zamieszkałych w tych rodzinach. W porównaniu do 2005 roku liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 509 osób, tj. o 8 % (w 2005 r. – 6.898 bezrobotnych). Spadek liczby osób bezrobotnych wśród klientów MOPR wynika z:

- działań podejmowanych przez pracowników socjalnych MOPR ułatwiających poszukiwanie pracy (m.in. utworzenie stanowiska ds. współpracy z instytucjami rynku pracy, Klub Wsparcia dla Osób Bezrobotnych), dzięki którym 1.162 osoby podjęły w 2006 roku pracę,
- ukończenia w 2006 roku przez 118 osób Indywidualnego Programu Zatrudnienia (w ramach Centrum Integracji Społecznej), w tym 43 z nich podjęło zatrudnienie, a dla 165 kolejnych osób sporządzono Indywidualne Programy Zatrudnienia,
- spadającego poziomu bezrobocia w Poznaniu (stopa bezrobocia na koniec 2005 r. – 6,1 %, natomiast na koniec listopada 2006 roku 5,1 %).

W 4.370 rodzinach korzystających z pomocy z powodu **niepełnosprawności** zamieszkiwało **4.605 osób niepełnosprawnych**, wśród których:

- **24,5 %** stanowiły osoby ze **znacznym** stopniem niepełnosprawności (1.126 osób),
- **35,4 %** stanowiły osoby z **umiarkowanym** stopniem niepełnosprawności (1.630 osób),
- **34,2 %** stanowiły osoby z **lekkim** stopniem niepełnosprawności (1.573 osoby),
- **6 %** stanowiły niepełnosprawne **dzieci** (276 dzieci).

Wsparcie materialne uzyskały **3.983** rodziny emerytów i rencistów, w których:

- emerytura i renta jest jedynym źródłem utrzymania – **2.903** rodziny
- występuje dochód mieszany (emerytura i dochód z pracy) – **1.080** rodzin

Z powodu **klęski żywiołowej** w 2006 roku MOPR udzielił wsparcia **67 rodzinom rolniczym**, które poniosły szkody w uprawach rolnych z powodu suszy.

Struktura demograficzna świadczeniobiorców objętych pomocą materialną

I.p.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Jednoosobowe	5 822	5 822
2.	Dwuosobowe (tylko dorośli)	1 058	2 116
3.	Rodzinne (wieloosobowe)	5 325	18 672
4.	Bezdomni	664	809
Ogółem		12 869	27 419

2. Zadania gminy

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy jak i fakultatywny.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej do 30 września 2006 roku przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 461 zł,
  - dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 316 zł na osobę w rodzinie
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wprowadziło **od 1 października 2006 roku nowe kryteria** uprawniające do korzystania ze świadczeń:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 351 zł na osobę w rodzinie

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Porównanie wydatków na świadczenia pomocy społecznej przyznane w ramach zadań zleconych i własnych gminy w 2005 r. i w 2006 r.

Wyszczególnienie	Kwota udzielonych świadczeń		
	2005 rok	2006 rok	2006 : 2005
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	31 826 491*	36 084 334	113,4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3 376 488*	3 788 963	112,2
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	28 450 003*	32 295 371	113,5

* kwoty zgodne ze sprawozdaniem MPiPS-03, w tym wydatki na świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla których plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

2.1. Zadania zlecone gminy

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminy w 2006 r.

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2	3	4	5
Razem*	1 201	x	3 788 963	1 128	1 537
ZASIŁKI STAŁE,					
w tym przyznane dla osoby:					
<i>samotnie gospodarującej</i>	876	8 294	3 008 014	876	876
<i>pozostającej w rodzinie</i>	191	1 083	227 253	186	579
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	67	67	69 232	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE PRZYSŁUGUJĄCE NA PODST.PRZEPISÓW O OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	68	60 558	484 464¹	67	83

*w odniesieniu do kolumny 1, 4 oraz 5 określa rzeczywistą liczbę osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dana osoba/rodzina wykazywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń

¹ wykazane koszty realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych nie są wydatkiem MOPR. Plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania. MOPR jest jedynie podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych godzin.

Na zadania zlecone gminy wydatkowano ogółem **3.788.963 zł**. Dotyczyły one trzech rodzajów pomocy: wypłaty zasiłków stałych wypłaty zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną oraz świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W roku 2006 pomocą w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych** świadczonych na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego objęto **68 osób**, na co wydatkowano **484.464 zł**. Natomiast w roku 2005 pomocą w tej formie objęto 74 osoby, na co wydatkowano kwotę 480.000 zł. Zwiększenie wydatkowanej kwoty związane było ze zwiększeniem liczby przyznanych godzin, będącym wynikiem wskazań zdrowotnych.

W przypadku **zasiłków stałych** w roku 2006 pomocą w tej formie objęto **1.067 osób**, na co wydatkowano **3.235.267 zł**. Natomiast w roku 2005 pomocą w tej formie objęto 951 osób, na co wydatkowano kwotę 2.896.488 zł. Zwiększenie wydatkowanej kwoty związane było przede wszystkim ze zwiększeniem ilości osób samotnie gospodarujących uprawnionych do świadczenia (rok 2006 – 876 osób, rok 2005 – 778 osób).

W przypadku **zasiłków celowych** na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, w roku 2006 pomocą w tej formie objęto **67 rodzin rolniczych poszkodowanych w skutek suszy**, na co wydatkowano łącznie **69.232 zł**.

Z powodu braku środków z Państwowego Funduszu Kombatanckiego w 2006 roku nie były realizowane zadania z zakresu administracji rządowej nałożone na powiaty wynikające z ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

2.2. Zadania własne gminy

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej

w ramach zadań własnych gminy w 2006 r.

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	
0	1	2	3	4	5	
RAZEM*	1	16 413	x	32 295 371	12 706	27 192
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	2	6 488	34 038	7 592 149¹	6 428	15 661
SCHRONIENIE	3	41	5 905	65 855	41	53
POSIŁEK OGÓŁEM w tym :	4	5 513	1 134 712	4 821 399²	4 257	10 677
dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	5	4 156	911 786	3 439 043	2 830	9 177
UBRANIE	6	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE – OGÓŁEM	7	1 988	871 572	6 177 580³	1 968	2 359
ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE W PUBLICZNYCH ZAKŁADACH OPIEKI ZDROW.	8	0	0	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWEGO	9	73	77	151 180	73	175
BILET KREDYTOWANY	10	471	757	16 396	471	505
SPRAWIENIE POGRZEBU	11	136	136	193 369	136	138
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	12	9 755	x	13 252 305⁴	9 466	22 258
w tym : zasiłki celowe specjalne	13	2 513	5 860	1 641 743	2 504	5 093
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE	14	2	2	25 138	2	4

*w odniesieniu do kolumny 1, 4 oraz 5 określa rzeczywistą liczbę osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dana osoba/rodzina wykazywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń

1) w tym 4.277.717 zł dotacja na zasiłki okresowe

2) w tym: 2.106.097 zł dotacja na dożywianie ze środków rządowych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i 135.122 zł opłacanie dożywiania z funduszu Przeciwdziałanie Alkoholizmowi,

3) Wykazane koszty realizacji usług opiekuńczych nie są wydatkiem MOPR. Plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania, natomiast MOPR jest podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych godzin.

4) w tym: 2.920.104 zł dotacja na zasiłki na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Koszt zadań własnych gminy realizowanych przez MOPR wynosił ogółem **32.295.371 zł**, z czego:

1. **zasiłki okresowe** stanowiły **23,5 %** ogółu poniesionych wydatków, tj. **7.592.149 zł**,
2. **inne zasiłki celowe i w naturze**, które stanowiły **41,0 %** ogółu wydatków poniesionych na wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach, tj. **13.252.305 zł**; są to zasiłki przeznaczone głównie na czynsz, energię, gaz, opał, żywność, leki,
3. zapewnienie jednego **ciepłego posiłku**, tj. kwotę **4.821.399 zł**, która stanowiła **14,9 %** ogółu poniesionych wydatków,
4. **usługi opiekuńcze** - stanowiły **19,1 %** ogółu poniesionych wydatków, tj. **6.177.580 zł**.

Świadczenie **usług opiekuńczych** jest zadaniem obowiązkowym gminy. W 2006 roku tą formą pomocy objęto **1.988 osób**, w tym 1.612 osób samotnych, 376 osób zamieszkujących z rodziną. Realizacja powyższych świadczeń umożliwia osobom starszym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swym środowisku zamieszkania.

W 2006 roku usługi świadczyły opiekunki zatrudniane przez:

- 1) Polski Komitet Pomocy Społecznej na terenie Filii Grunwald, Filii Jeżyce i Filii Nowe Miasto
- 2) Polski Czerwony Krzyż na terenie Filii Stare Miasto, Filii Wilda i Filii Piątkowo

Zlecenie przez MOPR wykonywania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta opiekunkom PKPS i PCK wynika z umów zawartych na lata 2005 – 2007 pomiędzy Prezydentem Miasta Poznania a tymi firmami.

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym jest także **zapewnienie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym**, w tym osobom bezdomnym. Realizacja tej formy pomocy odbywała się poprzez przyznanie bonów obiadowych do baru oraz pomocy w formie dożywiania dzieci w szkołach. Ogółem na realizację **posiłków** wydatkowano **4.821.399 zł**, w tym 2.715.302 zł z budżetu gminy, a 2.106.097 zł z dotacji rządowej w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ogółem z pomocy **w formie bonów** w 2006 roku skorzystało **1.357 osób** (nie obejmuje to osób bezdomnych zamieszkujących w placówkach dla bezdomnych funkcjonujących na terenie miasta). Poniesiony wydatek na ten cel za 2006 rok wynosił **1.382.356 zł**, z tego 600.806 zł w ramach dotacji rządowej na program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z pomocy w formie **posiłków w szkole** w 2006 roku skorzystało ogółem **4.156 dzieci**. Ogólny koszt dożywiania wyniósł **3.439.043 zł**, z tego kwota 135.122 zł z Funduszu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, a kwota 1.505.291 zł w ramach dotacji rządowej na program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ogółem wydano dzieciom **911.786** posiłków.

Rządowy program dotyczący dożywiania realizowany był na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz na podstawie Uchwały nr XC/1012/IV/2006 Rady Miasta Poznania z dnia 21.03.2006 r. w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku udzielanego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dokumenty te określiły warunki realizacji programu, wskazały adresatów oraz kryteria przyznawania pomocy.

Pomoc w formie posiłków przyznawana była:

- 1) dzieciom młodszym (poniżej 7 lat) i osobom dorosłym,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W/w pomoc przyznawana była bezpłatnie osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 Ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację programu przeznaczono w 2006 r. – **9.056.218 zł**, w tym:

- **posiłki w szkole – 2.712.236 zł**, w tym dotacja rządowa w kwocie **1.505.291 zł**,
- **bony obiadowe – 1.082.533 zł**, w tym dotacja rządowa w kwocie **600.806 zł**,
- **zasiłki celowe** na zakup żywności – **5.261.449 zł**, w tym dotacja rządowa w kwocie **2.920.104 zł**.

3. Zadania powiatu

3.1. Opieka zastępcza

Do zadań powiatu należy udzielanie pomocy finansowej dla dzieci umieszczonych na mocy postanowienia sądowego w rodzinie zastępczej po śmierci rodziców naturalnych, bądź po pozbawieniu, ograniczeniu lub zawieszeniu im praw rodzicielskich.

Pomoc finansowa dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej polegała na:

- wypłacie **comiesięcznego świadczenia** dla **690 dzieci** na kwotę **4.909.204 zł**
- wypłacie **jednorazowych świadczeń** w momencie przyjmowania dziecka do rodziny zastępczej (pomoc na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka) dla **64 dzieci** na kwotę **56.295 zł**
- wypłacie **jednorazowej dodatkowej pomocy pieniężnej w sytuacji losowej** dla **1 dziecka** na kwotę **305 zł**.

Z w/w pomocy w 2006 r. skorzystało **690 dzieci** przebywających w **521 rodzinach zastępczych**. Najwięcej dzieci (539) jest umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych.

Ogółem pomoc finansową (wraz z wynagrodzeniami dla pogotowia rodzinnych) udzielono na kwotę **5.189.619 zł**.

W 2006 roku funkcjonowało **6 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego (jedna nowa od 01.10.2006 r.)**, w których zostało umieszczonych 43 dzieci oraz **2 zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze**, w których przebywało 10 dzieci. Stanowią one alternatywną do placówek opiekuńczo-wychowawczych formę opieki zastępczej nad dziećmi.

Pomiędzy 2005 a 2006 rokiem jedna z rodzin o charakterze pogotowia rodzinnego przekształciła się w zawodową rodzinę wielodzietną.

Liczba rodzin zastępczych z podziałem na poszczególne typy rodzin

Wyszczególnienie	2005	2006
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	724	690
Ilość rodzin ogółem	560	521
- spokrewnione	459	431
- niespokrewnione	94	82
- pogotowia rodzinne	6	6
- rodziny wielodzietne	1	2

W 2006 r. liczba rodzin zastępczych zmniejszyła się w porównaniu z 2005 r. o około 5%. Z dniem 1 stycznia 2006 r. powstała druga w Poznaniu zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza, natomiast z dniem 1 października 2006 r. szósta

zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.

W 2006 roku **114 dzieci** przestało być wychowankiem rodziny zastępczej, czego powodem było:

- w **57** przypadkach **osiągnięcie pełnoletniości** przez wychowanka,
- w **28** przypadkach **rozwiązanie** rodziny zastępczej,
- w **15** przypadkach **adopcja** dziecka,
- w **5** przypadkach **zgon opiekuna** stanowiącego rodzinę zastępczą,
- w **1** przypadku **zgon dziecka**,
- w **8** przypadkach **umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej**.

Do zadań powiatu należy także pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem osób, które po osiągnięciu pełnoletniości opuszczają rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy i młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Pomoc ta polegała na:

- wypłacie stałej miesięcznej **pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki** dla **331 osób** na kwotę 1.436.084 zł,
- wypłacie **pomocy pieniężnej na usamodzielnienie** dla **24 osób** na kwotę 113.938 zł,
- przyznaniu pomocy **na zagospodarowanie w formie rzeczowej** dla **74 osób** na kwotę 359.758 zł,

Ogółem udzielono pomoc na kwotę **1.909.780 zł**.

Istnieje potrzeba pozyskiwania lokali dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych (w 2006 roku pełnoletniość osiągnęło 57 wychowanków rodzin zastępczych, a instytucjonalne formy opieki opuściło 36 wychowanków pochodzących z terenu miasta Poznania), konieczność pomocy w podjęciu zatrudnienia przez pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz rozwijanie specjalistycznego wsparcia dla tej grupy podopiecznych MOPR.

INSTYTUCJONALNA OPIEKA NAD DZIECKIEM

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu należy kierowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców (na podstawie postanowień sądu rodzinnego lub na wniosek rodziców) do instytucjonalnych form opieki.

Na terenie Poznania w 2006 roku funkcjonowały następujące **typy placówek opiekuńczo-wychowawczych**:

- 2 publiczne placówki socjalizacyjne (Domy Dziecka),
- 2 niepubliczne placówki socjalizacyjne (Dom Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dziewcząt oraz Ochronka „Jurek”),
- 6 placówek rodzinnych (Rodzinne Domy Dziecka)
- 1 placówka interwencyjna (Pogotowie Opiekuńcze),

- 1 miejska placówka dziennego wsparcia – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub”.

**Liczba osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie
w placówkach opiekuńczo – wychowawczych
– wg stanu na 31 grudnia 2006 roku**

L.p.	Wyszczególnienie	2005	2006
	Ogólna liczba dzieci wymagających umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	263	273
1.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Poznania, w tym:	179	184
	Dom Dziecka	80	87
	Pogotowie Opiekuńcze	66	76
	Rodzinny Dom Dziecka	13	3
	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	-	-
	Dom Opiekuńczo-Wychowawczy dla Dziewcząt	20	18
2.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach, w tym:	57	52
	Dom Dziecka	57	52
	Pogotowie Opiekuńcze	-	-
	Rodzinny Dom Dziecka	-	-
	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	-	-
	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	-	-
3.	Osoby oczekujące na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	27	37
	Osoby oczekujące od ubiegłego roku	Brak danych	7
	Dom Dziecka lub Rodzinny Dom Dziecka lub PO	27	37
	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	-	-
	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	-	-

Z uwagi na brak wystarczającej liczby miejsc w placówkach działających na terenie Poznania, MOPR wnioskuję o skierowanie dzieci do placówek w innych powiatach. Pomimo tego nadal liczna grupa dzieci **oczekuje na wolne miejsca**. Wg danych na dzień 31 grudnia 2006 r. dotyczyło to **37 dzieci** (tj. 13,5 % ogółu wymagających umieszczenia). Biorąc ponadto pod uwagę fakt niewielkiej liczby zgłaszających się kandydatów na rodziny zastępcze oraz konieczność osiągnięcia przez placówki opiekuńczo – wychowawcze standardu dot. liczby wychowanków (maksymalnie 30), konieczne jest utworzenie na terenie miasta placówki (placówek), co umożliwiłoby rozwiązanie tej trudnej sytuacji.

Aktualnie na terenie Poznania działa tylko jedna miejska placówka opiekuńczo - wychowawcza dziennego wsparcia - Klub Profilaktyczno - Wychowawczy na ul. Sienkiewicza (z filią na os. Zwycięstwa) - która nie zaspokaja istniejących potrzeb. W związku z tym istnieje konieczność tworzenia większej liczby placówek tego typu.

3. Domy pomocy społecznej

MOPR realizuje zadania w zakresie kierowania i umieszczania mieszkańców Poznania w domach pomocy społecznej.

Na terenie Poznania funkcjonuje **7 domów pomocy społecznej o łącznej liczbie 668 miejsc**, w których przebywać mogą osoby wymagające całodobowej opieki.

L.p.	Adres	Liczba miejsc rzeczywistych	Typ Domu
1.	ul. Bukowska 27/29	155	dla osób w podeszłym wieku
2.	ul. Ugory 18/20	148	dla osób w podeszłym wieku
3.	ul. Pokrzywno 1	35	dla osób w podeszłym wieku (tylko kobiety)
4.	ul. Konarskiego 11/13	96	dla osób przewlekle chorych somatycznie
5.	ul. Niedziałkowskiego 22	35	dla osób przewlekle chorych somatycznie (tylko kobiety)
6.	ul. Sielska 13	139	dla osób przewlekle chorych somatycznie (tylko kobiety)
7.	ul. Św. Rocha 13	60	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (56 miejsc dla dziewczynek, 4 miejsca dla chłopców)

Ilość osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2006 roku

L. p.	Wyszczególnienie	rok 2005	rok 2006
	Ogółem: osoby umieszczone	300	350
1.	Osoby umieszczone w DPS na terenie Poznania, w tym:	164	86
	mieszkańcy innych powiatów	3	2
2.	Osoby umieszczone w DPS w innych powiatach:	136	264
	Ogółem: osoby oczekujące na umieszczenie	269	368
1.	Osoby oczekujące na umieszczenie w DPS na terenie Poznania, w tym:	247	319
	mieszkańcy innych powiatów	6	7
	Osoby oczekujące z poprzednich lat	35	142
2.	Osoby oczekujące na umieszczenie w DPS w innych powiatach, w tym:	22	49
	Osoby oczekujące z poprzednich lat	17	1

W porównaniu z rokiem 2005 roku nastąpiło zmniejszenie liczby osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie Poznania. Powodem było **wstrzymanie umieszczeń** w 3 domach pomocy społecznej, z powodu prowadzenia prac remontowych w celu osiągnięcia do końca 2006 r. obowiązujących standardów. Ma to przełożenie na wzrost liczby osób oczekujących.

W celu zapewnienia pilnego umieszczenia w DPS osób wymagających całodobowej opieki w roku 2006 występowano do innych powiatów 330 razy z wnioskiem o umieszczenie w tamtejszych domach mieszkańców Poznania. Skutkowało to **umieszczeniem 264 osób** w domach pomocy społecznej **poza naszym powiatem**, a kolejne 49 osób oczekuje na umieszczenie.

Na dzień 31.12.2006 r. w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przebywało **347 mieszkańców Poznania**, skierowanych w latach 2004 -2006. Dopłata do ich pobytu wynosiła w 2006 roku - **3.635.504 zł.**

Średni okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej

L. p.	Wyszczególnienie	rok 2005	rok 2006
1.	Domy dla osób przewlekle chorych somatycznie i dla osób w podeszłym wieku w Poznaniu	X	X
	kobiety	16 miesięcy	19 miesięcy
	mężczyźni	3,5 roku	7 lat
2.	Domy dla osób przewlekle chorych psychicznie (poza Poznaniem)	X	X
	kobiety	3-6 miesięcy	3 miesiące
	mężczyźni	3-4 miesiące	3 miesiące

Z analizy danych z roku 2006 wynika, że nadal jest zbyt długi okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej na terenie Poznania. Natomiast osoby wyrażające zgodę na skierowanie do domów pomocy społecznej poza Poznaniem w większości domów umieszczane są w sposób płynny.

III. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

W roku 2006 Rada Miasta Poznania uchwałą nr XCIII/1063/IV/2006 z dnia 16 maja 2006 r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przeznaczyła środki w wysokości **8.402.026 zł.**

W związku z otrzymaniem dodatkowych środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w miesiącu grudniu 2006 roku **zwiększono plan o kwotę 1.387.557 zł** (uchwałą nr II/4/V/2006 z dnia 5 grudnia 2006 r.).

Ostatecznie wysokość środków na realizację zadań, o których mowa wyżej wyniosła w 2006 roku **9.789.583 zł.**

Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2006 roku

Nazwa zadania	Kwota na realizację zadania w zł
Finansowanie w części lub całości kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	3.812.927
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	2.430.656
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	2.200.000
Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych	46.000
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych	1.300.000
RAZEM	9.789.583

W 2006 r. na realizację pomocy wydatkowano łącznie kwotę **9.239.318 zł.**

▪ Stwarzania możliwości uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej

Na terenie miasta Poznania funkcjonowało **9 warsztatów terapii zajęciowej**, w których uczestniczyło **251 osób**. Wszystkie warsztaty prowadzone były przez organizacje pozarządowe.

W **2006 r.** na działalność WTZ wydatkowano kwotę **3.812.927 zł.**

W 2005 r. wydatkowano kwotę 3.366.914 zł.

▪ Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W **2006 r.** wydatkowano łącznie kwotę **2.104.248 zł.** Z dofinansowania skorzystało łącznie **3.505 osób**, w tym **221 dzieci i młodzieży.**

W porównywalnym okresie w roku 2005 wydatkowano łącznie kwotę 2.119.879 zł, a z dofinansowania skorzystało 3.101 osób, w tym 252 to dzieci i młodzież.

▪ **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano w **2006** roku kwotę **2.136.450 zł**, głównie na dofinansowanie zakupu: aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek i cewników, wózków inwalidzkich, pionizatorów, rowerów rehabilitacyjnych, itp.

Z pomocy skorzystały łącznie **1.792 osoby**, w tym **308 dzieci i młodzieży**, które dzięki temu mogły otrzymać niezbędny w codziennym funkcjonowaniu sprzęt ortopedyczny.

W porównywalnym okresie w roku 2005 wydatkowano łącznie kwotę 1.097.953 zł, a z dofinansowania skorzystały 1.293 osoby, w tym 241 dzieci i młodzieży.

▪ **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

Na dofinansowanie organizacji imprez dla osób niepełnosprawnych w dziedzinie sportu, kultury, rekreacji i turystyki mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie przedmiotowego zadania występowały głównie stowarzyszenia, organizując na rzecz osób niepełnosprawnych wycieczki, spotkania okolicznościowe, imprezy kulturalne, rajdy itp.

W **2006 r.** pozytywnie rozpatrzono 29 wniosków, na realizację których wydatkowano kwotę **46.000 zł**.

W porównywalnym okresie w roku 2005 rozpatrzono 57 wniosków na kwotę 254.194 zł.

▪ **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, natomiast likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

W **2006 r.** roku z tego rodzaju pomocy skorzystało łącznie **308 osób**, w tym **21 dzieci i młodzieży**, a na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **1.139.693 zł**.

W porównywalnym okresie 2005 r. z pomocy skorzystało 312 osób, w tym 32 dziecko i wydatkowano kwotę 1.097.953 zł.

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późniejszymi zmianami) powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Poznaniu na mocy porozumienia zawartego w dniu 4 kwietnia 2004 r. pomiędzy Urzędem Miasta Poznania a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Zgodnie z zarządzeniem zatwierdzającym zmiany w statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu w strukturach MOPR utworzono Dział ds. Realizacji Świadczeń Rodzinnych.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228 poz. 2255 z późniejszymi zmianami) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:
  - dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
  - dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
  - dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
  - dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
  - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:
    - w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły,
    - w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania,
  - dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- świadczenia opiekuńcze:
  - zasiłek pielęgnacyjny,
  - świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku oraz dodatków przysługuje osobom, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 504 zł lub 583 zł w przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Przyznanie świadczeń rodzinnych następuje na wniosek osoby zainteresowanej poprzez wydanie decyzji administracyjnej.

Na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w ramach realizacji ustaw o powszechnym ubezpieczeniu społecznym i zdrowotnym, MOPR opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osobom otrzymującym świadczenia pielęgnacyjne.

Dane dotyczące udzielonych świadczeń rodzinnych w 2006 roku

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ
I. ZASIŁKI RODZINNE WRAZ Z DODATKAMI			
1.	Zasiłki rodzinne	341 842	17 095 208,00
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	119 188	20 240 838,00
2.1	Urodzenia dziecka	2 136	2 116 500,00
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	21 474	8 489 213,00
2.3	Samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	1 340	531 761,00
2.4	Samotnego wychowywania dziecka	19 845	3 743 173,00
2.4.1	<i>Samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art.12 ust. 3 i 4 ustawy</i>	12 454	2 117 153,00
2.4.2	<i>Samotnego wychowywania dziecka w kwocie zwiększonej na podstawie art. 12 ust. 5 ustawy</i>	7 391	1 626 020,00
2.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	13 305	925 800,00
2.5.1	<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia</i>	2 497	133 050,00
2.5.2	<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia</i>	10 808	792 750,00
2.6	Rozpoczęcia roku szkolnego	19 990	1 990 590,00
2.7	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	672	41 801,00
2.7.1	<i>Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła</i>	316	26 370,00
2.7.2	<i>Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła</i>	356	15 431,00
2.8	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	40 426	2 402 000,00
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	461 030	37 336 046,00
II. ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE			
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	56 865	8 372 939,00
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	5 349	2 239 720,00
6.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5)	62 214	10 612 659,00
7.	Ogółem świadczenia rodzinne (w. I + w. II)	523 244	47 948 705,00
III. JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA			
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	6 058	6 058 000,00
9.	Ogółem świadczenia rodzinne (w. I + w. II + w. III)	529 302	54 006 705,00

Rzeczywiste wydatki na świadczenia rodzinne z uwzględnieniem odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w roku 2006 wyniosły 53.941.832 zł. Odzyskane świadczenia wyniosły w tym okresie 64.872 zł.

W 2006 roku do ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadzono dwie bardzo istotne zmiany. Począwszy od 1 stycznia 2006 roku **dodatek z tytułu urodzenia dziecka został zwiększony** z 500 zł do 1.000 zł.

Od 9 lutego 2006 roku wprowadzony został nowy rodzaj świadczenia rodzinnego, tj. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, popularnie określana „becikowym”. Świadczenie to przysługuje wszystkim zainteresowanym bez względu na dochody i jest wypłacane w kwocie 1.000 zł na urodzone dziecko.

Aby ułatwić poznaniakom uzyskanie „becikowego” MOPR opracował i wydrukował materiały informacyjne na temat zasad i sposobu ubiegania się o jednorazową zapomogę

z tytułu urodzenia się dziecka. Ulotki te wraz z formularzami wniosków zostały udostępnione we wszystkich punktach obsługi klienta Działu ds. Realizacji Świadczeń Rodzinnych jak również w punkcie informacyjnym Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Libelta. Informacja o nowych świadczeniach została również zamieszczona na stronach internetowych Miejskiego Informatora Multimedialnego oraz stronie internetowej MOPR-u.

W 2006 r. przyznano i wypłacono **6.058 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka**, na łączną kwotę **6.058.000 zł**.

Od 1 września 2006 rozpoczął się III okres zasiłkowy, a wraz z nim zmieniły się kwoty przyznawanych świadczeń.

Wysokość zasiłku rodzinnego w okresie od 1 września 2006 do 31 sierpnia 2007 wynosi odpowiednio:

- 48,00 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia
- 64,00 zł na dziecko w wieku powyżej 6 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 68,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wypłacany jest miesięcznie:

- w kwocie 60 zł do ukończenia przez dziecko 5 roku życia
- w kwocie 80 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wypłacany jest jednorazowo w kwocie 100 zł na dziecko.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

- w przypadku podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania wypłacany jest dodatek w wysokości 90 zł miesięcznie
- w przypadku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła wysokość dodatku wynosi 50 zł miesięcznie

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacany jest miesięcznie w kwocie 80 zł na trzecie i kolejne dzieci, uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Zmianie uległa również wysokość wypłacanego zasiłku pielęgnacyjnego, i tak od 1 września 2006 roku zasiłek ten wypłacany jest w kwocie 153 zł.

Kwoty pozostałych świadczeń rodzinnych pozostają bez zmian.

W 2006 roku zwiększeniu uległy wydatki na wypłatę:

- ✓ dodatku z tytułu **rozpoczęcia roku szkolnego o 407.940 zł**. Jest to związane z podwyższeniem tego świadczenia z 90 do 100 zł, jak również ze zmianą przepisów. Od 1 września 2006 roku dodatek ten przyznawany jest w związku z faktycznym rozpoczęciem roku szkolnego – niekoniecznie we wrześniu (jak miało to miejsce w pierwszym okresie zasiłkowym).
- ✓ dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej o **1.772.700 zł**. Wynika to z faktu, iż był on wypłacany od 1 września 2005, natomiast w roku 2006 od 1 września kwota dodatku wzrosła z 50 zł do 80 zł na dziecko.

W roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005, **ponad dwukrotnie wzrosła** kwota wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**. Zwiększenie to nastąpiło w związku z wprowadzeniem od dnia 1 września 2006 obowiązku wypłaty zasiłku pielęgnacyjnego przez organ właściwy, w szczególności dla osób, którym do dnia 31 sierpnia 2006 przedmiotowe świadczenie wypłacane było m. in. przez pracodawców zatrudniających powyżej 20 osób oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W porównaniu z rokiem 2005 r., w 2006 r. **znacznie zmniejszeniu** uległy wydatki na wypłatę **dodatku z tytułu samotnego wychowania** dziecka. Różnica wyniosła

16.458.219 zł i wynikała ze zmiany przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, na mocy której począwszy od 1 września 2005 roku przedmiotowy dodatek przysługuje jedynie na dziecko, na które nie ma możliwości zasądzenia alimentów (wyłącznie w sytuacji, gdy drugi z rodziców nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznany).

V. Realizacja programów i projektów zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców Poznania

1. Program „Pomoc Rodzinom z Problemem Alkoholowym”

CEL PROGRAMU

Celem Programu Pomocy Rodzinom z Problemem Alkoholowym było minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie rodzin kompleksową pomocą o charakterze zarówno naprawczym, jak i profilaktycznym. Służyło to realizacji dwóch celów ogólnych:

- a) uświadomienie sobie przez członków rodziny występowania problemu alkoholowego i szkód z niego wynikających,
- b) podjęcie przez rodzinę działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji.

Do Programu przyjmowane były rodziny, w których występuje bądź występował alkoholizm u któregoś z jej członków oraz spełnione było przynajmniej jedno z wymienionych niżej kryteriów:

- a) przemoc w rodzinie,
- b) zaburzone relacje pomiędzy członkami rodziny,
- c) dzieci przebywają w zastępczych formach opieki,
- d) problemy opiekuńczo- wychowawcze,
- e) współuzależnienie,
- f) problem spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież,
- g) konsekwencje dorastania w rodzinie w problemem alkoholowym.

CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH PROGRAMEM

Konsultanci zatrudnieni w Programie w 2006 r. współpracowali z **254 rodzinami**, z których 167 kontynuowało współpracę rozpoczętą przed 2006 r., zaś 87 rodzin zostało zakwalifikowanych w roku 2006. Wśród wszystkich rodzin objętych programem było:

- ✓ 140 rodzin, w których uzależniona jest 1 osoba,
- ✓ 18 rodzin, w których uzależnione są 2 osoby,
- ✓ 1 rodzina, w której uzależnione są 3 osoby,
- ✓ 95 rodzin po izolacji od osoby uzależnionej.

Ogółem w rodzinach zamieszkiwało **446 osób dorosłych** oraz **503 dzieci**, w tym 399 dzieci poniżej 18 roku życia (315 uczących się) oraz 104 dzieci powyżej 18 roku życia (42 uczących się).

REALIZOWANE DZIAŁANIA

A. Działania metodyczne z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz profilaktyki

- 1) Diagnozowanie rodzin – przeprowadzono diagnozę 87 nowych rodzin, przy pomocy rozmów, obserwacji, specjalistycznych kwestionariuszy i testów.
- 2) Indywidualna praca terapeutyczna z rodzinami – w terapii indywidualnej uczestniczyło 129 dzieci oraz 235 dorosłych, w terapii rodzinnej uczestniczyło 112 rodzin, 27 par brało udział w terapii małżeńskiej.
- 3) Organizacja i prowadzenie zajęć grupowych dla osób objętych Programem - prowadzonych było 6 grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży (I, II i III etap socjoterapii) oraz zajęcia rozwojowe dla najmłodszych dzieci w wieku 4-6 lat. Łącznie uczestniczyło w nich 124 dzieci i młodzieży.

- prowadzonych było 11 grup dla dorosłych: grupa wsparcia dla rodziców zastępczych, trening umiejętności wychowawczych, grupa wstępna, grupa psychoedukacyjna dla osób współzależnionych, trening asertywności oraz grupa warsztatowo – terapeutyczna dla DDA. Łącznie uczestniczyło w nich 109 osób.

- 4) Organizacja i prowadzenie wyjazdów terapeutyczno - wypoczynkowych - zorganizowano 5 wyjazdów terapeutyczno- wypoczynkowych, w których łącznie uczestniczyło 146 osób (45 dorosłych i 101 dzieci).
- 5) Organizacja i nadzór merytoryczny nad obozami socjoterapeutycznymi dla dzieci i młodzieży – zorganizowano 5 dziesięciodniowych turnusów, w których łącznie uczestniczyło 177 dzieci i młodzieży.
- 6) Organizacja i nadzór nad zadaniem: Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji i możliwości rozwoju umiejętności – w kursach i zajęciach rozwijających umiejętności wzięło udział 410 osób (np. kurs językowy, nauka i doskonalenie pływania, treningi sportowe, zajęcia taneczne, kurs szybkiego czytania, kurs prawa jazdy, wycieczki edukacyjne).
- 7) Organizacja zadania: Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych – dożywaniem objętych było w okresie styczeń – czerwiec 167 dzieci, a w okresie wrzesień – grudzień 138 dzieci.
- 8) Przygotowanie imprezy świątecznej dla dzieci i młodzieży
  - w Scenie Rozmaitości w Poznaniu odbyło się przedstawienie „Zimowa Frywolitka”, na które zostały zaproszone dzieci wraz z rodzicami. 330 dzieci po przedstawieniu zostało obdarowanych prezentami
  - 205 gimnazjalistom zostały przekazane materiały edukacyjne
  - w Sali na terenie MTP odbyło się wigilijne spotkanie dla rodzin „Jesteśmy w te Święta Razem”. Zabawy integracyjne, wspólne przygotowywanie ozdób świątecznych, kartek, dekorowanie stołu wigilijnego przeprowadziło Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA. W spotkaniu wzięło udział 180 osób.

B. Udzielanie informacji, prowadzenie doradztwa metodycznego oraz zajęć warsztatowych dla pracowników socjalnych z zakresu problematyki uzależnień

- ✓ Odbyło się 7 spotkań warsztatowych rocznego szkolenia dla pracowników socjalnych z zakresu problematyki uzależnień i pracy z rodziną z problemem alkoholowym. Zajęcia odbywały się dla grupy liczącej 15 osób,
- ✓ W ramach wyjazdów szkoleniowych 15 pracowników socjalnych uczestniczyło w szkoleniu z zakresu pracy z rodziną z problemem alkoholowym, natomiast 26 osób w szkoleniu „Motywowanie osoby uzależnionej i jej rodziny do podjęcia leczenia”.

C. Przygotowanie wolontariuszy do pracy w Programie oraz monitorowanie ich pracy

- ✓ Rozmowy kwalifikacyjne oraz szkolenia zostały przeprowadzone z 29 nowymi osobami, przyjętych do wolontariatu zostało 14 osób, współpracę kontynuowało 24 wolontariuszy przyjętych do wolontariatu w 2005 r. łącznie 38 wolontariuszy zaangażowało się w pracę.

D. Samodoskonalenie warsztatu pracy pracowników Programu

- ✓ Odbyło się 6 spotkań superwizyjnych, wszyscy konsultanci wzięli udział w cyklu szkoleniowym „Trening Umiejętności Wychowawczych – Szkołą dla Rodziców”, jedna osoba wzięła udział w Podyplomowych Studiach Zarządzania Projektem, jedna osoba wzięła udział w szkoleniu z zakresu terapii psychologicznej dziecka po przemoc seksualnej, trzy osoby wzięły udział w szkoleniu dla biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, dwie osoby wzięły udział w warsztacie „Komunikowanie się z związkach”, dwie osoby uczestniczyły w Wakacyjnym Zgrupowaniu Szkoleniowym (cykl wykładów z psychoterapii psychodynamicznej, superwizje przypadków, psychodrama), dwie osoby wzięły udział w konferencji organizowanej przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka „Przemoc seksualna wobec dzieci”, cztery osoby wzięły udział w szkoleniu „Mediacje i negocjacje rodzinne”, dwie osoby wzięły udział w konferencji „Terapia osób z syndromem DDA”.

E. Szkolenie dla pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych z zakresu pracy z rodzinami z problemem alkoholowym

- ✓ Odbyły się cztery szkolenia warsztatowe dla pracowników placówek opiekuńczo - wychowawczych: Domu Dziecka nr 1, Domu Dziecka nr 2 oraz Pogotowia Opiekuńczego w Poznaniu. Łącznie wzięło w nich udział 47 osób.

F. Inne działania prowadzone w ramach Programu

- ✓ Program został zaprezentowany podczas festynu nad Jeziorem Maltańskim „Poznań – Zdrowym Miastem” w dniu 28 maja 2006 r,
- ✓ Program został zaprezentowany w ramach „Warsztatów pracownika socjalnego”, które odbywały się na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- ✓ Program został zaprezentowany na konferencji dyrektorów Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w Rosnówku organizowanej przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- ✓ Program został zaprezentowany w artykule p. Bożeny Ławrynowicz – kierownika Programu, pt. „Zwiększanie szans na zmianę. Program Pomocy Rodzinom z Problemem Alkoholowym w Poznaniu”, który ukazał się w czasopiśmie Problemy Społeczne – Vademecum Kadr Socjalnych, nr 5, 2006 r.

G. Wyróżnienia

- ✓ Program Pomocy Rodzinom z Problemem Alkoholowym został wyróżniony Listem Gratulacyjnym Ministra Pracy i Polityki Społecznej za wybitne, nowatorskie rozwiązania w dziedzinie pomocy społecznej. Uroczyste wręczenie Listu odbyło się w Dniu Pracownika Socjalnego 21 listopada 2006 r. w Zamku Królewskim w Warszawie.

OSIĄGNIĘTE EFEKTY

Efekt	Liczba
Zakończenie udziału w Programie z powodu uzyskania stabilnej sytuacji	22 rodziny
Umocnienie więzi rodzinnych, poprawa komunikacji między członkami rodziny	23 rodziny
Nabycie umiejętności radzenia sobie z problemem alkoholowym bliskiego członka rodziny	28 osoby
Wzrost umiejętności radzenia sobie z problemami wynikającymi ze współzależnienia, aktywna praca nad rozwojem osobistym, wzrost poczucia własnej wartości i korzystania z mocnych stron	38 osób
Wzrost umiejętności wychowawczych, poprawa relacji z dziećmi	25 rodzin
Ustanie przemocy	8 rodzin
Nabycie umiejętności radzenia sobie z przemocą	10 rodzin
Wzrost umiejętności społecznych, asertywności, odpowiedzialności, samodzielności	26 osób
Rozpoczęcie i kontynuacja terapii	196 osób

2. Program „Wsparcie Rodzin Dzieci Przebywających w Zastępczych Formach Opieki”

CEL PROGRAMU

Program w 2006 r. realizowany był na terenie trzech filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, tj. Filii Nowe Miasto i Filii Grunwald, a od XI 2006 r. również w Filii Stare Miasto MOPR.

Nadrzędnym celem realizatorów jest poprawa relacji rodzinnych, tworzenie w rodzinie naturalnej sprzyjających warunków opiekuńczo-wychowawczych oraz usuwanie lub łagodzenie przeszkód w prawidłowym przebiegu procesów rozwoju i socjalizacji dziecka.

CHARAKTERYSTYKA RODZIN OBJĘTYCH PROGRAMEM

Rodziny objęte programem borykają się z licznymi problemami dotyczącymi zarówno dzieci, jak i ich rodziców, takimi jak: uzależnienia i współuzależnienia, przemoc wewnątrzrodzinna, trudności opiekuńczo-wychowawcze, wyuczona bezradność, demoralizacja dzieci, bezrobocie. Łącznie programem objętych było **47 rodzin**.

REALIZOWANE DZIAŁANIA

Podjęmowane w ramach Programu działania obejmowały prace w formie:

- a) grupa terapeutyczno-edukacyjna dla rodziców,
- b) grupa świetlicowo-terapeutyczna dla dzieci i młodzieży,
- c) terapia indywidualna oraz poradnictwo dla rodziców,
- d) spotkania w środowisku rodzinnym,
- e) wyjazdy terapeutyczno-wychowawcze.

Nadrzędnym celem działań jest powrót dziecka z zastępczych form opieki do rodziny naturalnej. Jednakże w ramach pracy terapeutycznej dąży się też do osiągnięcia celów takich jak: poprawa komunikacji w rodzinie, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, umiejętności interpersonalnych, wzmacnianie zasobów.

W procesie współpracy ze środowiskiem rodzinnym biorą również udział inne placówki:

- ✓ *Placówki realizujące środowiskowe formy opieki zastępczej nad dzieckiem:*

Dom Dziecka nr 1, Dom Dziecka nr 2, Pogotowie Opiekuńcze, Dom Dziecka w Otorowie, Dom Opiekuńczo-Wychowawczy im. Bł. Marii Karłowskiej.

- ✓ *Podmioty sprawujące nadzór nad rodzinami:*

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i kuratorzy sądowi.

- ✓ *Placówki interwencyjno-terapeutyczne:*

Poradnia Zdrowia Psychicznego, Ośrodki Leczenia Uzależnień, Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne, Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno – Konsultacyjny.

OSIĄGNIĘTE EFEKTY

Wyszczególnienie	Filia Nowe Miasto	Filia Grunwald
1. Zwiększenie świadomości potrzeb dziecka, wzmocnienie w roli rodzica	14	20
2. Podjęcie zatrudnienia	6	2
3. Podjęcie leczenia odwykowego	6	3
4. Podjęcie leczenia psychiatrycznego	3	-
5. Powrót dziecka do domu rodzinnego	9	6
6. Uzyskanie możliwości urlopowania dzieci do domu rodzinnego	7	2
7. Poprawa relacji między rodzicami biologicznymi a rodzinami zastępczymi	12	4
8. Podwyższenie kwalifikacji zawodowych	2	1
9. Utworzenie rodziny zastępczej	1	1
10. Uzyskanie lokalu socjalnego (poprawa warunków mieszkaniowych)	-	2

3. Udział w realizacji Planu Rozwoju Miasta na lata 2005 – 2010

Udział w realizacji projektu „Starszy brat – starsza siostra”

Realizator: Fundacja Pomocy Samotnej Matce "Pro- Vita"

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Działania: Program jest adresowany do dzieci w wieku 7-12 lat, żyjących w rodzinach objętych świadczeniami pomocy społecznej, w których obserwuje się występowanie problemów społecznych i dysfunkcjonalność. W okresie sprawozdawczym w Programie uczestniczyło **66 dzieci**, z których każde uzyskało wsparcie "programowego" starszego brata lub siostry. Monitorując przebieg programu i losy objętych nim uczestników, pracownicy MOPR obserwują korzystne zmiany w funkcjonowaniu objętych nim dzieci, jak i ich rodzin. Dzieci uzyskują wsparcie i akceptację wolontariuszy i ich rodzin, obserwują funkcjonowanie rodzin prawidłowo realizujących swe funkcje, uczą się aktywnych i konstruktywnych form spędzania czasu wolnego, uzyskują pomoc w edukacji, a także możliwość zmiany dotychczasowego systemu wartości; obserwacji korzyści, jakie wynikają z edukacji, przyjaźni, rozwijania własnych zainteresowań. Istotnym walorem Programu jest to, że jego cele osiągnęte są w sposób naturalny, spontaniczny, a więc najbardziej efektywny. W konsekwencji korzystne działania Programu przenoszone są na całą rodzinę.

Udział w realizacji programu „Ku międzypokoleniowej solidarności”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Partner: Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych

Działania: Celem realizowanego projektu jest wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w podtrzymaniu lub pobudzeniu ich aktywności życiowej oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej i konieczności udzielania im instytucjonalnych form opieki. Cel ten realizowany był poprzez objęcie tych środowisk działaniami wolontariuszy, wykonujących następujące zadania:

- systematyczne odwiedziny w środowisku,
- zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w formach dostosowanych do sprawności psychofizycznej odbiorców,
- prowadzenie rozmów towarzyskich,
- pomoc w drobnych czynnościach życia codziennego,
- działania zmierzające do integracji osoby starszej ze społecznością lokalną.

W projekcie w 2006 r. uczestniczyła grupa **15** osób starszych przy wsparciu słuchaczy I roku PSPSS w Poznaniu specjalizacji opiekun osoby niepełnosprawnej.

Udział w realizacji programu „Bez granic między sprawnościami i pokoleniami”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Partnerzy: Ośrodek Szkolno- Wychowawczy dla Dzieci Niedosłyszących w Poznaniu, ul. Bydgoska 4a, Medyczne Studium Zawodowe w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 99

Działania: Celem realizowanego projektu jest wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w podtrzymaniu lub pobudzeniu ich aktywności życiowej oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez działania wolontarystyczne realizowane przez wolontariuszy – słuchaczy Medycznego Studium Zawodowego i uczniów Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, co powoduje, że korzyści z projektu czerpią zarówno beneficjenci, jak i niedosłyszący wolontariusze (specyfiką projektu jest swoiste zatarcie granicy pomiędzy dawcą a biorcą pomocy, gdyż beneficjentami okazują się wszyscy uczestnicy). Cel ten realizowany był poprzez objęcie środowisk wskazanych przez Filię Nowe Miasto działaniami wolontariuszy, wykonujących następujące zadania:

- systematyczne odwiedziny w środowisku,
- zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w formach dostosowanych do sprawności psychofizycznej odbiorców,
- prowadzenie rozmów towarzyskich,
- pomoc w drobnych czynnościach życia codziennego,
- działania zmierzające do integracji osoby starszej ze społecznością lokalną,
- udział w kursie języka migowego- 6 pracowników socjalnych i 2 wolontariuszy z medycznego Studium Zawodowego.

W projekcie w 2006 r. (rozpoczęto go w II połowie roku) uczestniczyła grupa **6 osób** starszych objętych działaniami 12 wolontariuszy.

Przewidywane długofalowe rezultaty projektu to:

- integracja młodzieży niepełnosprawnej (niedosłyszającej) z wolontariuszami słyszącymi poprzez wspólne działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie izolacji społecznej osób starszych,
- przełamywanie barier w porozumiewaniu się z osobą niedosłyszającą.

Udział w realizacji projektu „Wolontariat razem z MOPR”

Realizator: Stowarzyszenie Regionalne CENTRUM WOLONTARIATU

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Działania:

- realizacja działań wolontarystycznych wobec osób korzystających z pomocy społecznej,
- MOPR przekazuje potrzeby w zakresie pracy wolontarystycznej, prowadzi monitoring pracy wolontariuszy w środowisku,
- Centrum Wolontariatu rekrutuje i szkoli wolontariuszy, kieruje ich do poszczególnych komórek organizacyjnych MOPR zgodnie ze wskazanymi przez MOPR potrzebami.

W 2006 r. MOPR skierował do Centrum Wolontariatu **57** kart potrzeb; Centrum Wolontariatu skierowało do MOPR **11** wolontariuszy; jeden wolontariusz podjął współpracę z MOPR w Dzielnicowym Klubie Sztuki prowadzonym przez Kulczyk Foundation, w którym opiekuje się 5 dziećmi. Ponadto w 2006 r. po podpisaniu umowy z UMP odbył się szereg spotkań organizacyjnych pomiędzy koordynatorami projektu w Centrum Wolontariatu i w MOPR. Spotkania miały na celu ustalenie procedury współpracy, a także weryfikację ofert pracy dla wolontariuszy. W II połowie roku spotkania dotyczyły działań usprawniających.

Udział w realizacji projektu „Lokalne Centra Partnerstwa”

Realizator: Centrum Innowacji Społecznej SIC!

Partnerzy: MOPR , rady osiedli, Urząd Miasta Poznania, lokalni partnerzy

Cel: Zwiększenie aktywności społeczności lokalnych, poczucia współodpowiedzialności i współzależności w tworzeniu tożsamości lokalnej poprzez wzmocnienie lokalnego współdziałania. Projektem objętych jest 9 społeczności, których granice określają ramy działania rad osiedli.

Działania:

- diagnozowanie społeczności uczestniczących w projekcie,
- wdrażanie metody organizowania społeczności lokalnej w społecznościach osiedlowych,
- rozpoznanie funkcjonujących już w społecznościach działań wolontarystycznych,
- rozpoznanie potrzeb wolontarystycznych,
- nawiązanie kontaktu ze szkołami i organizacjami współpracującymi z wolontariuszami w społecznościach uczestniczących w projekcie,
- realizacja „wolontariatu osiedlowego” poprzez uczestnictwo aktywnych mieszkańców w organizowanych akcjach , spotkaniach i przedsięwzięciach.

Udział MOPR: Pracownicy socjalni pracujący w w/w społecznościach aktywnie uczestniczyli w ich diagnozie, ponadto przedstawiciele MOPR uczestniczą w spotkaniach realizowanych z radami osiedli i mieszkańcami.

Udział w realizacji programu „Mój dziadek, moja wnuczka”

Realizator: Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie

Adresaci:

- osoby i rodziny osób dotkniętych chorobą Alzheimera
- wolontariusze
- społeczność Miasta Poznania

Działania:

- zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego i utrzymania kontaktu z otoczeniem przez osoby chore na chorobę Alzheimera poprzez pracę wolontariuszy z tymi osobami,
- zapewnienie rodzinom osób chorych odpoczynku od choroby i spędzenia czasu wolnego,
- propagowanie wśród młodzieży postawy niosącej pomoc, przygotowywanie młodych ludzi do starości i związanych z nią ułomności poprzez szkolenia i ich kontakt z osobami chorymi,
- informowanie społeczności miasta Poznania o programie - rozpowszechnienie wiedzy na temat choroby Alzheimera i możliwości niesienia pomocy w formie pracy wolontarystycznej.

Udział MOPR: Pracownicy socjalni otrzymują informacje na temat działalności programu w celu informowania rodzin osób chorych o możliwościach uczestnictwa w projekcie.

Udział w realizacji projektu „Edukacja językowa- język angielski”

Realizator: Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Urzędu Miasta Poznania

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu
Wydział Oświaty, Dom Dziecka

Działania: skierowane są do uczniów szkół gimnazjalnych. W ramach projektu realizowane są dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, w wyniku czego dzieci podwyższają swoje umiejętności w tym zakresie, a także podwyższa się ich zainteresowanie tym językiem. W roku 2006 objęto projektem **75** dzieci. Do zadań MOPR należy udział w rekrutacji młodzieży.

Udział w realizacji programu „Seniorzy”

Program nr 28 w priorytecie: Obywatelski Poznań w Planie Rozwoju Miasta na lata 2005 - 2010

Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców Poznania w wieku poprodukcyjnym.

Program składa się z następujących projektów:

- Pomoc socjalno-bytowa
- Zdrowie
- Bezpieczeństwa osobiste
- Aktywizacja fizyczna i psychiczna,
- Edukacja społeczna.

Działania: W 2006 roku realizatorami zadań w poszczególnych projektach były organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursów ogłoszonych przez Prezydenta Miasta Poznania bądź jednostki organizacyjne Urzędu Miasta. Podjęto następujące działania:

- I. W listopadzie 2005 r. został ogłoszony konkurs na realizację zadań pomocy społecznej w 2006 roku przez organizacje pozarządowe, także zadań, które zostały zapisane w programie „Seniorzy”.
Umowy z organizacjami i Prezydentem Miasta Poznania na realizację tych zadań zostały zawarte w kwietniu 2006 r. – razem 29 umów. W ramach projektu:
  - 1) Zdrowie – 2 zadania
  - 2) Bezpieczeństwo osobiste - 2 zadania
  - 3) Aktywizacja fizyczna i psychiczna – 21 zadań,
  - 4) Edukacja społeczna – 4 zadania
- II. Jednostki organizacyjne UMP w 2006 roku zrealizowały następujące przedsięwzięcia:
  1. Koncert w Teatrze Muzycznym z okazji Dnia Seniora odbył się 30.09.2006 r., głównym realizatorem zadania był MOPR.
  2. Spartakiada dla seniorów odbyła się w dniach 27.09 – gry zespołowe, tenis stołowy, szachy; 29.09 – pływanie; 02.10. – lekka atletyka, tenis ziemny; organizowana przez POSiR we współpracy z MOPR.
  3. Od września 2006 roku seniorzy mają możliwość bezpłatnego korzystania przez 40 osób tygodniowo z pływalni miejskiej przy ul. Chwiałkowskiego, realizatorem zadania jest POSiR.
  4. MDK nr 1 przeprowadził dwa zajęcia plastyczne, których uczestnikiem byli seniorzy.
  5. Zakupiono sprzęt komputerowy i oprogramowanie do 6 kawiarenek internetowych dla seniorów funkcjonujących w 6 szkołach, tygodniowo korzystało około 90 osób.
  6. Wspieranie procesu dydaktycznego poprzez udział seniorów w zajęciach świetlicowych na terenie 5 szkół (wspólne szydełkowanie, capstrzyk niepodległościowy, jasełka)

VI. Współpraca MOPR z innymi podmiotami

1. Współpraca z ośrodkami wsparcia

Ośrodki wsparcia to środowiskowe formy pomocy półstacjonarne, służące utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji.

W 2006 r. usługami świadczonymi przez w/w placówki objęte zostały następujące kategorie klientów MOPR

Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W celu zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, usług z zakresu rehabilitacji społecznej oraz pomocy w dostępie do specjalistycznych świadczeń psychiatrycznych, współpracowano ze Środowiskowymi Domami Samopomocy.

Na terenie Poznania funkcjonowało 8 Środowiskowych Domów Samopomocy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy FOUNTAIN HOUSE w Poznaniu przy ul. Rawickiej 51, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Ognik 20 b prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Hetmańskiej 63 prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym- Koło w Poznaniu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu „Iskra” przy ul. Grunwaldzkiej 55 paw. 18/19, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Iskra”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielone Centrum” w Poznaniu przy ul. Garbary 47, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Sokoły” w Poznaniu przy ul. Promienistej 12/31, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Sokoły”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Owsianej 17/19 prowadzony przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Śmiałek” w Poznaniu na os. B. Chrobrego 15/101 prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej.

W 2006 roku z usług Środowiskowych Domów Samopomocy, z którymi współpracuje MOPR, skorzystały ogółem 294 osoby, w tym:

⇒ ŚDS FOUNTAIN HOUSE ul. Rawicka 51	36 osób
⇒ ŚDS ul. Ognik 20 b	61 osób
⇒ ŚDS „Iskra” ul. Grunwaldzka 55	45 osób
⇒ ŚDS „Zielone Centrum” ul. Garbary 47	71 osób
⇒ ŚDS ul. Hetmańska 63	15 osób
⇒ ŚDS „Sokoły” ul. Promienista 131	32 osoby
⇒ ŚDS ul. Owsiana 17/19	13 osób
⇒ ŚDS „Śmiałek” os. B. Chrobrego 15/101	21 osób

Ośrodki wsparcia dla osób starszych, samotnych

W celu zapewnienia osobom starszym i samotnym niezbędnej pomocy usługowej spożywania pełnowartościowych posiłków, możliwości korzystania z zajęć: terapeutycznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych, z poradnictwa i usług higieniczno – pielęgnacyjnych, a także umożliwienia im utrzymania kontaktu z otoczeniem, współpracowano z Dziennymi Domami Pomocy oraz z Oddziałami Dziennego Pobytu przy Domach Pomocy Społecznej w Poznaniu.

W 2006 r. z oferty tej skorzystało 508 osób w tym:

⇒ DDP nr 1	73 osoby
⇒ DDP nr 2	79 osób
⇒ DDP nr 3	81 osób
⇒ DDP nr 4	62 osoby
⇒ DDP nr 5	51 osób
⇒ DDP – Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu	68 osób
⇒ Oddział Dziennego Pobytu DPS ul. Bukowska 27/29	44 osoby
⇒ Oddział Dziennego Pobytu DPS ul. Konarskiego 11/13	50 osób

Ośrodki wsparcia dla dzieci i młodzieży

MOPR prowadzi regularną współpracę ze świetlicami socjoterapeutycznymi, klubami, świetlicami środowiskowymi i innymi ośrodkami wsparcia dla dzieci i młodzieży. W 2006 r. przy współpracy pracowników socjalnych z organizacjami i instytucjami, dzieci osób korzystających z pomocy społecznej uczestniczyły w zajęciach w następujących ośrodkach:

- Świetlica Socjoterapeutyczna „Motylarnia”, ul. Łagodna 4 – 7 dzieci,
- Klub Profilaktyczno- Wychowawczy, os. Zwycięstwa 21 - 9 dzieci,
- Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą i Dziećmi, os. B. Chrobrego 41 – 11 dzieci,
- Świetlica środowiskowa prowadzona przez siostry zakonne przy parafii w Naramowicach – 20 dzieci,
- Klub „Dziewiątka” Placówka Profilaktyczno- Wychowawcza przy Szkole Podstawowej nr 9 dla dzieci zagrożonych patologią, ul. Łukaszczyca 13 – 20 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna przy Szkole Podstawowej nr 26 ul. Berwińskiego 2/4 -15 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna przy Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek, ul. Niegolewskich 23 – 16 dzieci,
- Świetlica Stowarzyszenia Salezjańskiego „SALOS”, ul. Kolejowa 42 (liczba nie do ustalenia, duża rotacja i płynność uczestników),
- Świetlica Stowarzyszenia Współpracowników Salezjańskich – 8 dzieci,
- Osiedlowy Klub „Krag”, ul. Dmowskiego 37 – 14 dzieci,
- Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1, ul. Jarochońskiego 1 – 16 dzieci,
- Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „KLUB”, ul. Sienkiewicza 11 – 59 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Oratorium Tęcza”, ul. Św. Marcin przy parafii św. Marcina – 27 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Tulipan”, ul. Żydowska 15/18 – 8 dzieci,
- Oratorium Salezjańskie ul. Wroniecka – 2 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Pod kasztanem”, ul. Św. Antoniego 50 – 20 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Familijny Poznań”, ul. Harcerska – 24 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Familijny Poznań”, ul. Staszica i ul. Gajowa 8 – 3 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Amici”, os. Lecha 104A – 41 dzieci,
- Świetlica środowiskowa przy SP nr 46, ul. Inowrocławska 19 – 15 dzieci,
- Świetlica środowiskowa przy Radzie Osiedla „Podwale”, ul. Warszawska 25 – 10 dzieci,
- Świetlica środowiskowa przy Szkole Podstawowej nr 51 – 10 dzieci,

- Klub osiedlowy „Cybinka”, ul. Warszawska 93/95 – 11 dzieci,
- Ośrodek Wsparcia dla Rodzin „Nasza Chata”, ul. Żupańskiego 14 – 50 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna przy PKPS , ul. Przemysłowa 45 – 15 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Nibylandia”, ul. Buczka – 30 dzieci,
- Świetlica socjoterapeutyczna „Oratorium- Świątełko”, ul. Winiarska 52 – 30 dzieci,
- Świetlica Socjoterapeutyczna przy Parafii pw. Maryi Panny ul. Santocka 52 – 30 dzieci,
- Świetlica środowiskowa „Szczęśliwy Dom”, ul. Zeylanda 9/1 – 30 dzieci.

2. Współpraca z Rodzinnymi Domami Pomocy

Na terenie Poznania działają **2 Rodzinne Domy Pomocy** oferujące **13 miejsc pobytu**.

1. Rodzinny Dom Pomocy „Przystań” w Poznaniu, ul. Dziedzicka 38 – 8 miejsc.
2. Rodzinny Dom Pomocy „Eden” w Poznaniu, ul. Andrychowska 2 – 5 miejsc.

W 2006 r. w w/w Domach umieszczono – 13 osób.

Na dzień 31.12.2006 r. w Rodzinnych Domach Pomocy na terenie Poznania przebywało 11 osób.

Dopłata do kosztów pobytu mieszkańców Poznania w Rodzinnych Domach Pomocy wynosiła w roku 2006 - **187.588 zł**.

Dopłata do kosztów pobytu w Rodzinnym Domu Pomocy „Przystań” w Poznaniu, ul. Dziedzicka 38 wyniosła w roku 2006 – **116.044 zł**.

Dopłata do kosztów pobytu w Rodzinnym Domu Pomocy „Eden” w Poznaniu, ul. Andrychowska 2 wyniosła w roku 2006 – **71.544 zł**.

3. Współpraca z Centrum Integracji Społecznej

CELE

Centrum Integracji Społecznej (CIS) jest jednostką organizacyjną realizującą reintegrację zawodową i społeczną. Warunkiem udziału w ofercie CIS jest skierowanie wydane przez MOPR.

CIS realizuje następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnym osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

ADRESACI PROGRAMU

W okresie sprawozdawczym wsparciem CIS objęto **347 osób**, w tym 185 kobiet i 162 mężczyzn:

- osoby długotrwale bezrobotne – zarejestrowane w urzędzie pracy od co najmniej 36 miesięcy – 288 osób,

- osoby uzależnione od alkoholu i/lub narkotyków, które poddają się procesowi leczenia lub ukończyły go nie później niż rok przed przystąpieniem do projektu – 16 osób,
- osoby bezdomne – 22 osoby,
- osoby opuszczające zakład karny najpóźniej rok przed przystąpieniem do programu – 21 osób.

REALIZOWANE DZIAŁANIA

- 1) szkolenia w ramach edukacji ogólnej: kurs przedsiębiorczości, kurs aktywnego poszukiwania pracy, kurs etyki w pracy, kurs komputerowy, kurs języka angielskiego i niemieckiego, kurs wizażu, konserwatorium historyczno-literackie, kurs ekonomii społecznej,
- 2) szkolenia w ramach edukacji zawodowej: różnego rodzaju warsztaty; ślusarsko-spawalniczy, ogólnobudowlany, instalatorski, krawiecki, stolarski, gastronomiczny, handlowy i obsługi kas fiskalnych, konserwacji powierzchni płaskich, opieki nad dzieckiem, opieki nad osobą starszą i niepełnosprawną, obsługi komputera i urządzeń biurowych, ochrony mienia,
- 3) przygotowanie uczestników do aktywnego poszukiwania pracy poprzez spotkania grupowe i indywidualne z pośrednikiem pracy, kurs aktywnych metod poszukiwania pracy, warsztaty psychologiczne oraz indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym i psychologami,
- 4) organizacja staży zawodowych w celu zapoznania się z pracodawcą oraz warunkami pracy w danym zakładzie pracy oraz praktycznego zweryfikowania nabytych umiejętności zawodowych,
- 5) motywowanie uczestników do zakładania spółdzielni socjalnych poprzez zajęcia z przedsiębiorczości i ekonomii społecznej oraz ćwiczenia praktyczne /przygotowanie biznesplanu, zapoznanie się z ustawą o spółdzielniach socjalnych, z procedurą rejestrowania spółdzielni socjalnych/,
- 6) grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 7) inne: zorganizowanie 10 wyjazdów w ramach Zielonych Szkół, uczestnictwo w seansach filmowych oraz w spektaklach teatralnych, zwiedzanie poznańskich muzeów, uczestnictwo w konferencjach dotyczących problematyki rynku pracy oraz zdrowia.

OSIĄGNIĘTE EFEKTY

- podjęcie **zatrudnienia** przez **43 osoby**,
- odbycie **241 staży** zawodowych,
- sporządzenie 126 opinii przez doradcę zawodowego,
- sporządzenie 151 wywiadów socjalnych,
- sporządzenie 173 wywiadów psychologicznych,
- sporządzenie **165 Indywidualnych Programów** Zatrudnienia Socjalnego,
- **ukończenie** Indywidualnego **Programu Zatrudnienia** Socjalnego przez **118 osób**,
- 141 konsultacji z zakresu doradztwa zawodowego,
- 40 konsultacji z zakresu poradnictwa socjalnego,
- 276 konsultacji z zakresu poradnictwa psychologicznego,
- 57 konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu,
- uzyskanie dofinansowania opieki nad osobami zależnymi przez 9 osób,
- zarejestrowanie i prowadzenie 1 spółdzielni socjalnej /gastronomicznej/.

4. Współpraca z uczelniami

W 2006 roku na podstawie umów zawartych pomiędzy poznańskimi uczelniami a MOPR **praktyki** w naszej instytucji odbyło **35** studentów studiujących na następujących uczelniach:

- Wydział Teologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza,
- Wydział Studiów Edukacyjnych UAM,
- Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa,
- Policealna Szkoła Pracowników Służb Społecznych,
- Centrum Kształcenia Kadr „PROFESJA”,
- Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania.

Ponadto w roku 2006 przeprowadzono na terenie naszej instytucji **lustracje** dla **61 studentów** studiujących na następujących uczelniach:

- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu,
- Wydział Studiów Edukacyjnych UAM,
- Wydział Nauk Społecznych UAM.

5. Współpraca ze środkami masowego przekazu

W 2006 roku rzecznik prasowy MOPR współpracował z przedstawicielami 40 nośników informacji (prasa, radio, telewizja, portale internetowe), a także rzecznikami prasowymi i urzędnikami ZUS, Wielkopolskiego Centrum Onkologii, POSiR.

W celach informacyjnych i promocyjnych współpracowano również z miesięcznikiem „Problemy Społeczne”, Działem Promocji Mediów „Głosu Wielkopolskiego” i „Gazety Poznańskiej”, poznańskim Multimedialnym Informatorem Miejskim, Biuletynem Miejskim, z Biurem Prasowym Prezydenta i Rzecznikiem Prasowym Prezydenta.

Pracownicy MOPR uczestniczyli też w programach przygotowywanym przez telewizję poznańską „PYTANIE DLA PREZYDENTA”, „WYDARZENIA I OPINIE”, a także „TELEKURIER NA ŻYWO”. Gościli także na łamach GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO (tzw. „Dyżurach Głosu”), informując o wydarzeniach i inicjatywach podejmowanych na rzecz środowiska seniorów, a także odpowiadając na pytania czytelników na temat pomagania rodzinom w związku z rozpoczęciem roku szkolnego przez dzieci.

Z okazji ustawowego święta „Dzień Pracownika Socjalnego” w telewizji PTV i WTK na temat rangi zawodu wypowiedzieli się pracownicy MOPR, a w studio Programu I TVP „Kawa czy herbata” gościł w Warszawie Dyrektor MOPR – Włodzimierz Kałek.

Zmiany prawa socjalnego i ogólnokrajowe dyskusje nad problemami społecznymi znalazły również odbicie w zapytaniach dziennikarzy kierowanych do rzecznika prasowego MOPR. Pytano najczęściej o następujące kwestie:

- **z zakresu zabezpieczenia społecznego:**
  - zaliczki alimentacyjne,
  - zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych
  - „becikowe” i inicjatywa powstania „brzuszkowego”,
  - spectrum pomocy samotnym matkom z niepełnosprawnym dzieckiem,
  - ustalanie wysokości dochodu uprawniającego do otrzymania świadczeń rodzinnych i dodatku mieszkaniowego,
  - zabezpieczenia stosowane przez MOPR, przed nadużyciami w otrzymywaniu świadczeń rodzinnych,
  - różnice w wysokości zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego przez MOPR (144 zł) i dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przez ZUS (153,19 zł po waloryzacji).
  - zasady przyznawania dodatku do świadczenia rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego dla uczniów oraz „zerówkowiczów”
  - zasady odmowy świadczeń.
- **z zakresu pomocy społecznej**

- nowelizacja ustawy o pomocy społecznej,
- usytuowanie MOPR w strukturze pomocy społecznej w Polsce,
- powody korzystania z pomocy materialnej przez mieszkańców Poznania,
- wydatki gminy i państwa na ustawowe zadania z zakresu pomocy społecznej,
- problemy dzieci (bezdomność dzieci, dzieci w noclegowniach, dofinansowanie pobytu dzieci na feriach zimowych, dożywianie dzieci, żebractwo wśród dzieci, przemoc wobec dzieci i zasadność powstania Centralnego Rejestru Dzieci Maltretowanych, wypoczynek letni dzieci i młodzieży, wpływ środowiska rodzinnego i osób trzecich oraz instytucji na rozwój emocjonalny dzieci, profilaktyczne kolonie dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym),
- bezdomność i żebractwo dorosłych
- przemoc w rodzinie,
- aktywizacja bezrobotnych,
- działalność i zasady kierowania oraz funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy,
- charakterystyka klienta pomocy społecznej (enklawy biedy, rodziny wielodzietne),
- zasady i zakres udzielanej pomocy (opał, utrzymanie mieszkania, bilet rodzinny),
- problemy osób starszych (kawiarenki internetowe dla seniorów, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, zasady kierowania i umieszczania w dps i rodzinnych domach pomocy społecznej),
- zastępcze rodzicielstwo (opłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w zastępczych formach opieki, zasady funkcjonowania Rodzinnych Domów Dziecka),
- pomoc świadczona cudzoziemcom,
- pomoc świadczona w wypadkach losowych (pomoc dla pogorzalców),
- procedury obowiązujące przy pochówkach osób nieznanymi i bezdomnymi,

inne

- nowa siedziba MOPR na Piątkowie,
- kwalifikacje zawodowe oraz wynagrodzenia pracowników socjalnych,
- zasady funkcjonowania MOPR (zarobki, etaty, sposób zatrudnienia, liczba środowisk),
- supervizja w MOPR, wspieranie pracowników w „syndromie wypalenia zawodowego”,
- zmiany związane z uruchomieniem Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkańczych w Poznaniu, ul. Za Bramką,
- organizacja prac społecznie użytecznych w MOPR, ilość osób długotrwale bezrobotnych zatrudnionych,
- opracowanie Vademecum świadczeń rodzinnych.
- funkcjonowanie transportu (taksówek) dla osób niepełnosprawnych w Poznaniu,
- otrzymanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

W pierwszym kwartale 2006 roku – raz w tygodniu – pracownicy MOPR co tydzień gościli w Radiu EMAUS przekazując słuchaczom podstawowe informacje z zakresu realizowanych przez MOPR działań, odpowiadając jednocześnie na pytania mieszkańców Poznania zadawane w trakcie trwania audycji. W ramach „Poniedziałków z pomocą” mówiono między innymi na temat usług dla seniorów, bezrobocia, bezdomności, uzależnień, przemocy, aktywizowania społeczności lokalnej, świadczeń rodzinnych i dodatków do nich, niepełnosprawności i zastępczych form opieki.

W 2006 roku Rzecznik Prasowy MOPR współpracował z mediami nagłaśniając i promując następujące wydarzenia:

- Spartakiada dla Seniorów,
- Koncert dla Seniorów,
- Uroczysta Msza Św. dla Seniorów,
- „Biesiada Seniorów”,
- Konferencja Wolontariat Seniorów,
- I Festiwal Aktywnych Społeczności Lokalnych,
- Pomoc pogorzalcem i uroczyste wręczenie darów
- Konferencja „Pomoc Rodzinom Wielodzietnym”,
- Uroczyste obchody Dnia Pracownika Socjalnego,

- Wyróżnienie Listem Gratulacyjnym za wybitne nowatorskie rozwiązania w zakresie pomocy społecznej „Programu Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym”,
- Wigilie oraz inne imprezy bożonarodzeniowe organizowane przez MOPR dla podopiecznych (przekazanie „światła betlejemskiego”),
- Powstanie w MOPR od 1 stycznia 2007 roku Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych 2 dodatkowych Punktów Obsługi Klienta na ul. Wierzbicence i Osiedlu Bohaterów II Wojny Światowej.

VII. Inne działania MOPR podejmowane na rzecz mieszkańców Poznania

1. Działania na rzecz bezrobotnych

Punkt Konsultacyjny dla Osób Bezrobotnych

Realizator: Realizatorem projektu była Filia MOPR Nowe Miasto, a jego partnerem Powiatowy Urząd Pracy. Projekt w tej formie był realizowany do 20.06.2006 r., od dnia 21.06.2006 r. Punkt działa w ramach Klubu Wsparcia dla Osób Bezrobotnych.

Adresat: Adresatem projektu były osoby bezrobotne z terenu działania Filii Nowe Miasto. Oferta skierowana została do 20 osób korzystających z pomocy MOPR.

Działania:

- zapewnienie indywidualnego kontaktu klienta z psychologiem mające na celu przywrócenie do czynnego funkcjonowania na rynku pracy,
- motywowanie osób bezrobotnych do poszukiwania i podjęcia pracy,
- podnoszenie samooceny osób bezrobotnych.

Efekty:

- podjęcie pracy – 6 osób,
- wypracowanie adekwatnego poczucia własnej wartości – 3 osoby,
- większa motywacja do doskonalenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych – 16 osób,
- sprawniejsze poruszanie się po rynku pracy – 20 osób.

Klub Wsparcia dla Osób Bezrobotnych

Realizator: Projekt rozpoczęto 21.06.2006 r. Realizatorem jest Filia MOPR Nowe Miasto a partnerami:

- Rada i Zarząd Osiedla „Komandoria – Pomet”,
- Klub „Cybinka”,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle Młodych”,
- Stowarzyszenie „Solidarni z Bezrobotnymi”,
- Powiatowy Urząd Pracy.

Adresaci: Adresatem projektu są osoby bezrobotne zamieszkałe w rejonie osiedli: Komandoria – Pomeć, Komandoria – Podwale, Śródka, Warszawskie, Antoninek, Główna. W okresie sprawozdawczym w projekcie uczestniczyło 48 osób.

Działania:

- utworzenie - w oparciu o zasoby społeczności lokalnej - klubu wsparcia dla osób pozbawionych zatrudnienia lub zagrożonych zwolnieniem,
- stworzenie sieci partnerstwa lokalnego,
- zapewnienie kompleksowej pomocy osobom bezrobotnym w formie porad z zakresu metod i sposobów poszukiwania pracy,
- udzielanie informacji na temat kursów i szkoleń organizowanych przez PUP oraz inne podmioty, w tym organizacje pozarządowe,
- kierowanie osób bezrobotnych do udziału w kursach, szkoleniach i programach kierowanych do tej grupy osób,
- udostępnianie ofert pracy,
- organizowanie grup samopomocowych.

Rezultaty:

- pozyskanie lokalu – podpisanie umowy ze Spółdzielnią Mieszkaniową w sprawie nieodpłatnego użyczenia sali,
- udział osób bezrobotnych w spotkaniu organizacyjno-informacyjnym – 11 osób,
- udostępnienie aktualnych ofert pracy osobom bezrobotnym – 180 ofert dla 48 osób,
- przeprowadzenie badań ankietowych w celu określenia potrzeb i predyspozycji zawodowych osób bezrobotnych – 28 osób,
- rozmowy indywidualne prowadzące do określenia indywidualnej ścieżki zatrudnienia osoby bezrobotnej – 42 osoby,
- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Bezrobotnych – 36 osób,
- instruktaż obsługi komputera i korzystania ze stron internetowych dotyczących pracy – 12 osób,
- pomoc przy sporządzeniu dokumentów aplikacyjnych – 19 osób,
- podjęcie pracy – 8 osób,
- podjęcie szkolenia bądź kursu – 12 osób.

Kontakty z instytucjami rynku pracy

Realizator: Realizatorem działań jest osoba zatrudniona na stanowisku ds. współpracy z instytucjami rynku pracy w Filii Stare Miasto.

Adresat: Docelowym adresatem działań są osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej udzielanych przez MOPR – w działaniach pośredniczą kierownicy Zespołów Pracy Socjalnej i Specjalistycznych Zespołów Pracy Socjalnej oraz pracownicy socjalni MOPR.

Działania:

- współpraca z pracodawcami na lokalnym rynku pracy w celu pozyskiwania ofert pracy dla klientów bezrobotnych i poszukujących pracy,
- nawiązanie bezpośrednich kontaktów z agencją pośrednictwa pracy: Efekt Serwis S.C., Tandem Serwis Personalny, Adecco Polska,
- wyszukiwanie ofert pracy zamieszczanych w środkach masowego przekazu,
- korzystanie z bazy ofert pracy Powiatowego Urzędu Pracy i selekcjonowanie ofert dla potrzeb klientów,

- przekazywanie bezrobotnym klientom MOPR odpowiednich dla nich ofert pracy,
- przybliżanie pracownikom socjalnym i klientom problematyki związanej z poszukiwaniem pracy i technikami autoprezentacji,
- zapoznanie pracowników socjalnych i klientów ze strukturą i zasadami funkcjonowania instytucji rynku pracy na terenie Poznania,
- umożliwianie klientom korzystania z Internetu w klubie internetowym e24 w Starym Browarze i PIAP-ach,
- śledzenie ogłoszeń o giełdach pracy w PUP i organizowanie spotkań klientów z pracodawcami,
- pozyskiwanie informacji o szkoleniach zawodowych finansowanych z Funduszu Pracy i EFS,
- pozyskiwanie materiałów informacyjnych od potencjalnych pracodawców,
- aktualizowanie wykazu agencji pośrednictwa pracy działających na lokalnym rynku pracy.

Efekty:

- przekazanie klientom 943 ofert pracy dotyczących głównie stanowisk nie wymagających kwalifikacji zawodowych, stwarzających możliwość przyuczenia, jak również dla osób posiadających konkretne kwalifikacje zawodowe,
- przekazanie klientom 15 ofert dotyczących szkoleń zawodowych,
- przekazanie klientom 120 kart dostępowych do klubu internetowego e24,
- zorganizowanie 3 spotkań klientów z potencjalnymi pracodawcami,
- zorganizowanie 4 spotkań z klientami z zakresu problematyki związanej z poszukiwaniem pracy i technikami autoprezentacji.

„Reintegracja społeczno-zawodowa osób długotrwale bezrobotnych i bezdomnych w Poznaniu”

Realizator: Urząd Miasta Poznania /01.09.2006 – 30.09.2007/. Partnerzy projektu:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu,
- Ośrodek dla Bezdomnych Nr 1,
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne,
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot.

Adresat: Działania projektu są skierowane do osób długotrwale bezrobotnych i bezdomnych z terenu miasta Poznania, a także do pracowników socjalnych zatrudnionych w instytucjach i organizacjach będących partnerami projektu, którzy bezpośrednio pracują z osobami bezrobotnymi i bezdomnymi.

Działania:

- kompleksowe wsparcie osób długotrwale bezrobotnych i bezdomnych w Poznaniu poprzez doradztwo zawodowe, doradztwo psychologiczne, pośrednictwo pracy,
- diagnozowanie potencjału zawodowego,
- zapewnienie beneficjentom dostępu do codziennej pracy oraz do Internetu,
- zapewnienie beneficjentom opieki nad dziećmi w czasie uczestniczenia przez nich w działaniach projektu,
- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- szkolenia zawodowe,

- szkolenia dla pracowników socjalnych.

Rola MOPR:

- promocja projektu wśród pracowników instytucji współpracujących,
- rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informacyjnych,
- wyselekcjonowanie klientów MOPR spełniających kryteria uczestnictwa w projekcie,
- informowanie klientów o realizowanych działaniach,
- motywowanie klientów do udziału w projekcie,
- udział w Radzie Programowej projektu.

Efekty:

- zorganizowanie 8 spotkań promujących projekt wśród kierowników Filii oraz kierowników Zespołów Pracy Socjalnej i Specjalistycznych Zespołów Pracy Socjalnej, a także wśród pracowników socjalnych oraz instytucji i organizacji działających na rzecz bezdomnych,
- przeprowadzenie rekrutacji wśród klientów MOPR i skierowanie do udziału w projekcie 186 osób,
- wytypowanie 30 pracowników socjalnych do uczestniczenia w szkoleniu.

"Być aktywną"

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /01.08.2005 – 31.05.2007/.

Adresat: bezrobotne kobiety w wieku powyżej 25 roku życia, zarejestrowane w PUP w okresie powyżej 24 miesięcy, zamieszkujące teren powiatu poznańskiego i miasta Poznania.

Działania: poradnictwo zawodowe, w tym Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy, pośrednictwo pracy, szkolenia i kursy zawodowe, zatrudnienie subsydiowane, przygotowanie zawodowe, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

Rola MOPR jako partnera: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach oraz wstępna kwalifikacja osób do udziału w projekcie.

„Program Aktywizacji Zawodowej Bezrobotnych Kobiet”

Realizator: Urząd Miasta Poznania poprzez Polską Federację Klubów Business & Professional Women /19.12.2005 – 19.12.2007/. Program jest przedmiotem projektu „Kompleksowy program doradczo-szkoleniowy szansą dla kobiet Poznania i powiatu poznańskiego”.

Adresat: kobiety powracające na rynek pracy po długiej nieobecności, z obszarów wiejskich, bezrobotne poszukujące pracy, prowadzące działalność gospodarczą lub chcące ją rozpocząć, pracujące o zdezaktualizowanych kwalifikacjach, biernie zawodowo.

Działania: doradztwo zawodowe, porady psychologa i prawnika, szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy, staże zawodowe.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach oraz wstępna kwalifikacja osób do udziału w projekcie.

„Lepszy start”

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /01.06.2005 – 31.05.2006/.

Adresat: osoby poniżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres do 24 miesięcy lub absolwenci wszystkich typów szkół.

Działania: pomoc w poszukiwaniu pracy, szkolenia, staże, przyznawanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo dla zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

„Powrót do pracy”

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /01.06.2005 – 31.05.2006/.

Adresat: osoby powyżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres od 12 do 24 miesięcy oraz w okresie do 12 miesięcy, zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Działania: pomoc w poszukiwaniu pracy, szkolenia zawodowe, przygotowanie zawodowe, przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej i zatrudnienie subsydiowane.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

„Kroki ku pracy – program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych”

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /01.03.2006 – 29.08.2008/.

Adresat: osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym i znacznym, w tym długotrwale bezrobotne oraz zarejestrowane jako poszukujące pracy.

Działania: doradztwo i poradnictwo zawodowe oraz warsztaty psychologiczne.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

"Moja firma" - kurs przedsiębiorczości dla osób niepełnosprawnych

---

Realizator: Wielkopolska Rada Koordynacyjna w Poznaniu /01.05.2006 – 30.06.2006/.

Adresat: osoby niepełnosprawne zainteresowane podjęciem działalności gospodarczej.

Działania: kurs zwiększający wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie zakładania działalności gospodarczej oraz promujący postawę aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

"Przedsiębiorcze Damy Wielkopolski"

Realizator: Wielkopolska Rada Koordynacyjna w Poznaniu /01.05.2006 – 31.08.2006/.

Adresat: kobiety zagrożone wykluczeniem społecznym.

Działania: doradztwo zawodowe oraz promocja rozwoju i aktywności w różnych dziedzinach życia społeczno – kulturalno – zawodowego.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach oraz wstępna kwalifikacja osób do udziału w projekcie.

"Chcę, mogę pracować. Wejście osób niepełnosprawnych na otwarty rynek pracy"

Realizator: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej /01.06.2006 – 30.06.2007/.

Adresat: osoby z orzeczoną umiarkowaną lub znaczną stopniem niepełnosprawności, zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

Działania: warsztaty psychologiczne, indywidualne doradztwo zawodowe i grupowe doradztwo zawodowe

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

"Twój debiut"

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /03.04.2006 – 31.05.2007/

Adresat: bezrobotni w wieku poniżej 25 roku życia, zarejestrowani w PUP w okresie do 24 miesięcy oraz bezrobotni absolwenci wszystkich typów szkół.

Działania: szkolenia, staże, przyznawanie dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

"Moja szansa"

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu /01.05.2006 – 31.05.2007/

Adresat: osoby bezrobotne w wieku powyżej 25 roku życia, zarejestrowane w PUP, w tym bezrobotne długotrwale, zarejestrowane w okresie od 12 do 24 miesięcy.

Działania: szkolenia i kursy zawodowe, przygotowanie zawodowe, przyznawanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

"Teraz ja!

Szkolenia zawodowe i aktywizujące dla kobiet bezrobotnych z Wielkopolski"

Realizator: Szkoleniowiec PHSU w Poznaniu /01.06.2006 – 29.02.2008/.

Adresat: bezrobotne kobiety z terenu Wielkopolski.

Działania: szkolenia z zakresu aktywizacji zawodowej oraz szkolenia zawodowe podnoszące poziom kwalifikacji i umiejętności niezbędnych do wykonywania określonej pracy

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

Partnerstwo Ekonomia Społeczna w Praktyce /Działanie 2/

Realizator: Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka /01.07.2005 – 30.09.2007/.

Adresat: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym z powodu bezrobocia.

Działania: utworzenie i prowadzenie 3 modelowych Centrów Ekonomii Społecznej, pomoc w tworzeniu spółdzielni socjalnych i przygotowanie do innych form zatrudnienia, prowadzenie doradztwa psychologicznego, biznesowego i zawodowego pozwalającego na przygotowanie do powrotu na rynek pracy.

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach, udział pracowników MOPR w szkoleniach liderów ekonomii społecznej.

Partnerstwo Kampania Przeciw Ubóstwu – Najwyższy Szczebel Dobroczynności /Działanie 2/

Realizator: Stowarzyszenie MONAR poprzez Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu z siedzibą z Rożnowicach /01.07.2005 – 13.12.2007/.

Adresat: osoby bezrobotne, bezdomne, zagrożone wykluczeniem społecznym.

Działania: wdrożenie wypracowanego nowatorskiego modelu terapii i edukacji skierowanego do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością; aktywizacja, edukowanie i usamodzielnianie osób długotrwale bezrobotnych, uzależnionych i bezdomnych; zbudowanie systemu kształcenia ustawicznego dla osób niezaradnych społecznie i wykluczonych społecznie;

Rola MOPR: informowanie klientów MOPR – potencjalnych uczestników projektu – o działaniach realizowanych w jego ramach i kierowanie do udziału w projekcie.

Szkolenia dla bezrobotnych klientów MOPR

Realizator: Wielkopolskie Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Pracy Socjalnej w Poznaniu ul. Borówki 10 w ramach Programu „Realizacja zadań świadczonych na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej” /01.07.2006 – 11.09.2006/.

Adresat: bezrobotni mężczyźni w średnim wieku, posiadający rodziny, bezrobotni od co najmniej roku.

Działania: szkolenie z zakresu motywacji i sposobów poszukiwania pracy, komunikacji interpersonalnej, emocji i umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz prawidłowego sporządzania dokumentów aplikacyjnych.

Rola MOPR: wyselekcjonowanie osób spełniających kryteria udziału i skierowanie ich na szkolenie.

Program pracy z bezrobotnym klientem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu

---

Realizator: Zespół problemowy ds. bezrobocia powołany przez Dyrektora MOPR Zarządzeniem nr IV/0015/22/2006 z dnia 4 maja 2006 roku, w skład którego wchodziły pracownicy MOPR.

Adresat: osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w MOPR.

Działania:

- zdiagnozowanie sytuacji bezrobotnych klientów,
- opracowanie narzędzi pracy z bezrobotnym klientem i opis sposobu ich wykorzystania:
  - Arkusz pomocniczy dla pracowników socjalnych do diagnozy problemu bezrobocia
  - Informator dla bezrobotnych klientów MOPR
  - Dzienniczek aktywnego poszukiwania pracy
  - Zaświadczenie lekarskie
  - Procedura obiegu oferty pracy
- określenie wskaźników dotyczących efektów aktywizacji,
- określenie harmonogramu realizacji Programu,
- przedstawienie Programu Dyrektorowi MOPR oraz kierownikom Zespołów Pracy Socjalnej i Specjalistycznych Zespołów Pracy Socjalnej.

Efekty:

- Wdrożenie z dniem 02.01.2007 r. Programu do realizacji przez Zespoły Pracy Socjalnej i Specjalistyczne Zespoły Pracy Socjalnej – na podstawie Zarządzenia nr IV/0015/52/2006 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu z dnia 20.12.2006 roku.
-

Prace społecznie użyteczne

Realizator: Prace społecznie użyteczne organizowane są przez miasto Poznań w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Adresat: osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, skierowane do wykonywania tych prac przez starostę.

Działania:

- wyselekcjonowanie spośród bezrobotnych klientów MOPR bezrobotnych spełniających kryteria umożliwiające wykonywanie prac społecznie użytecznych,
- zmotywowanie bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych i przekazanie imiennej listy bezrobotnych do PUP.

Efekty:

Wykonywanie prac społecznie użytecznych od 01.04.2006 r. do 31.12.2006 r. przez 44 osoby /10 godzin tygodniowo każda osoba/, z tego w:

- MOPR – 19 osób,
- Zarząd Zieleni Miejskiej – 10 osób,
- POSiR – 10 osób,
- Ogród Zoologiczny – 5 osób.

2. Działania na rzecz bezdomnych

Koordinacja działań na rzecz bezdomnych

Realizator: Zadania realizowane przez stanowisko ds. problemu bezdomności, cudzoziemców, osób opuszczających zakłady karne, zjawiska żebractwa oraz określenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych osób nie ubezpieczonych w Dziale Metodycznym MOPR.

Adresat: Instytucje i organizacje wspierające osoby bezdomne przebywające na terenie gminy Poznań.

Działania:

1. Cykliczne spotkania organizacji i instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnych. W roku 2006 odbyło się 9 spotkań.
Podczas spotkań zajmowano się:
  - analizą sytuacji osób bezdomnych w Poznaniu,
  - przekazywaniem informacji dotyczących uregulowań prawnych,
  - udzieleniem podmiotom, które kontaktują się z osobami bezdomnymi aktualnych danych dotyczących pomocy na rzecz osób bezdomnych,
  - ustaleniem zasad współpracy podczas okresu jesienno-zimowego (sprawne podejmowanie interwencji),
  - omówieniem procedur wydawania decyzji ustalających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych.
2. Wyposażenie podmiotów, które kontaktują się z osobami bezdomnymi w aktualne dane dotyczące pomocy na rzecz osób bezdomnych w formie ulotek informacyjnych i plakatów. W ulotce znajdują się:
  - adresy schronisk/placówek na terenie Wielkopolski dla osób bezdomnych,
  - adresy miejsc gdzie można skorzystać z:

- bezpłatnego posiłku
- usług sanitarnych
- odzieży
- adresy szpitali,
- adresy poradni leczenia uzależnień i współuzależnień,
- dyżury pracowników socjalnych MOPR ze Specjalistycznego Zespołu ds. Osób Bezdomnych.

3. Sporządzanie raportów dotyczących stanu wolnych miejsc w schroniskach:

- 1 raz w tygodniu w okresie jesienno – zimowym kontakt telefoniczny z instytucjami celem pozyskania aktualnych danych (w okresie silnych mrozów codziennie),
- przekazywanie aktualnych raportów do podmiotów zajmujących się wspieraniem osób bezdomnych.

Wspieranie osób bezdomnych

Realizator: Zadania realizowane przez pracowników Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z osobami bezdomnymi działającego w strukturach Filii Nowe Miasto.

Adresat: Osoby bezdomne przebywające na terenie Poznania.

Działania:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezdomnym: stały kontakt z placówkami dla osób bezdomnych na terenie Poznania i Wielkopolski w celu zapewnienia schronienia, zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie, zapewnienie niezbędnej odzieży, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego, zapewnienie dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, zapewnienie pomocy w formie biletu kredytowanego, pomoc w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych,
2. Tworzenie szans oraz warunków wychodzenia z bezdomności: opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, stały kontakt i współpraca z placówkami zapewniającymi miejsce schronienia na terenie Poznania w ramach opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
3. Obsługa zadania związanego z skierowaniem osób bezdomnych do Centrum Integracji Społecznej,
4. Obsługa administracyjna w zakresie realizowania zadań na rzecz osób bezdomnych (postanowienia o przekazaniu wniosku do gminy właściwej, występowania z żądaniem zwrotu kosztów udzielenia pomocy w miejscu pobytu osobom bezdomnym spoza terenu gminy Poznań).

Efekty: W roku 2006 r. pracą zespołu objęte zostały 662 środowiska (807 osób bezdomnych).

<i>Forma pomocy udzielona osobom bezdomnym w roku 2006 r.</i>	<i>Ilość osób bezdomnych, którym udzielono pomocy</i>
Zapewnienie schronienia	266
Wyjście z bezdomności	14
Powrót do rodziny	8
Wyrobienie dokumentu tożsamości	113
Zapewnienie posiłku	97
Udzielenie pomocy doraźnej w formie zasiłku celowego na zaspokojenie niezbędnych potrzeb	396
Zapewnienie ubezpieczenia zdrowotnego w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	152

Opracowanie indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności	12
Przekazanie wniosku o udzielenie pomocy w drodze postanowienia do gminy właściwej ze względu na ostateczne miejsce zameldowania na pobyt stały	231
Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wystąpienia do gminy właściwej miejscowo z żądaniem zwrotu kosztów udzielonej pomocy	107

Patrole na terenie Dworca Głównego PKP w Poznaniu

Realizator:

- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne w Poznaniu ul. Borówki 12,
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot Różnowice 33, Rogoźno,
- Komisariat Policji Dworzec Główny Poznań ul. Dworcowa 1,
- Komenda Straży Ochrony Kolei Oddział Okręgowy w Poznaniu ul. Dworcowa 1,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat: Osoby bezdomne zagrożone wykluczeniem społecznym przebywające na terenie Dworca Głównego PKP.

Działania: Pracownicy MOPR oraz przedstawiciele Monar – Markot, Pogotowia Społecznego, Policji Kolejowej i Straży Ochrony Kolei zgodnie z przyjętym harmonogramem patrolowali teren dworca. Osobom bezdomnym były udzielane informacje o wolnych miejscach w schroniskach i o możliwości uzyskania pomocy.

Efekty: Podczas patroli bezdomnym została udzielona pomoc w następującej formie:

- informacji o schroniskach i noclegowniach na terenie Poznania i Wielkopolski,
- wskazano placówki dysponujące wolnymi miejscami dla osób bezdomnych,
- udzielono informacji o bezpłatnych posiłkach, pomocy medycznej.

Monitorowanie koczowisk osób bezdomnych

Realizator:

- Komenda Straży Miejskiej w Poznaniu Pl. Kolegiacki 17,
- Komenda Miejska Policji Sekcja w Poznaniu, ul. Taborowa 22,
- Zespół ds. Osób Bezdomnych.

Adresat: Osoby bezdomne przebywające w koczowiskach w Poznaniu.

Działania: Dotarcie do miejsc gromadzenia się osób bezdomnych.

Efekty: Stworzenie warunków, aby każda osoba bezdomna miała możliwość uzyskania informacji i pomocy niezbędnej do tego, aby wyjść z bezdomności. Zapewnienie osobom bezdomnym kołder, kocy.

Współpraca z innymi ośrodkami działającymi na rzecz bezdomnych

---

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne ul. Borówki 12 w Poznaniu
Projekt Punkt Informacyjny – Konsultacyjny „Darzybór” współfinansowany ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

Adresat: Streetworkerzy zatrudnieni w projekcie.

Opis działań:

Przeprowadzenie szkoleń dla streetworkerów z zakresu zagadnień dotyczących praktycznego funkcjonowania pomocy społecznej w Poznaniu. Szczegółowe informacje na temat procedury udzielenia pomocy w formie zaspokojenia podstawowych potrzeb osób bezdomnych:

- zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym
- zapewnienie gorącego posiłku
- zapewnienie ubrania
- udzielenie pomocy w przypadku zdarzenia losowego
- przyznania pomocy w formie biletu kredytowanego

Przekazanie podstawowych informacji na temat wywiadu środowiskowego, zawierania kontraktu socjalnego oraz indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Osiągnięty efekt: Wiedza merytoryczna streetworkerów z zakresu praktycznego funkcjonowania pomocy społecznej w Poznaniu.

3. Działania na rzecz dzieci i młodzieży

Organizacja imprez okolicznościowych dla dzieci

Partnerzy:

- Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Trójcy, Poznań, ul. 28 Czerwca 1956 r.-328,
- Szkoła Podstawowa nr 5 w Poznaniu przy ul. Traugutta 42,
- Rada Osiedla Wilda,
- Biblioteka im. Raczyńskich, Filia nr 6,
- Nowe ZOO w Poznaniu,
- Świetlica Socjoterapeutyczna „AMICI”,
- Osiedlowy Dom Kultury „Bajka”,
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Nibylandia”,
- Szkoła Podstawowa nr 79,
- Fundacja „Uni Terra”,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu.

Działania:

- „Koncert Wielkopostny 2006”,
- festyn „Uśmiech dziecka”,
- „Błękitna niezapominajka”,
- festyn na terenie Nowego ZOO,
- „Wieczór poezji miłosnej”,
- „Wakacje świerczewskie”,
- „W oczekiwaniu na Św. Mikołaja”,
- „Gwiazdor kocha wszystkie dzieci”,
- „Spotkanie Mikołajkowe dla dzieci”,
- „Spotkanie gwiazdkowe dla dzieci ze szkół podstawowych”
- inne imprezy okolicznościowe.

Rozwijanie zainteresowań oraz wyrównywanie szans edukacyjnych

---

Partnerzy:

- Poznańskie Środowiskowe Stowarzyszenie Aktywności Ruchowej w Wodzie, Fregata Swimming, Poznań,
- UMP Wydział Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta,

- Wydział Oświaty,
- Domy Dziecka,
- Caritas Polska,
- Fundacja „Kulczyk Foundation”, „Dzielnicowy Klub Sztuki”,
- Stowarzyszenie „Lepszy Świat” w ramach programu „Równe szanse- wolontariat”,
- Centrum Wolontariatu w Poznaniu,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Kuratorium Oświaty w Poznaniu,
- MALTA SKI,
- Fundacja Un - Terra,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- szkoły podstawowe i gimnazjalne,
- Akcja Katolicka,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Instytut Filantropii.

Działania:

- Indeks sprawności pływackich – „Fregata Swimming”,
- „Edukacja językowa – język angielski”,
- Korepetycje dla dzieci,
- Rozwijanie zainteresowań artystycznych,
- Kolonie letnie i inne formy wypoczynku letniego dla dzieci,
- Motywowanie rodziców do wyrażenia zgody na uczestnictwo dzieci w zajęciach.

Działania w zakresie rozpoznawania zjawiska żebractwa wśród dzieci i młodzieży

---

Realizatorzy:

- Komenda Miejska Policji,
- Straż Miejska,
- UAM Poznań Wydział Nauk Społecznych – wolontariusze,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat: Dzieci i młodzież uprawiająca proceder żebractwa.

Działania: Pracownicy socjalni MOPR wraz z Policją, Strażą Miejską i Wolontariuszami podczas patroli kontrolują i obserwują miejsca gdzie uprawiony jest proceder żebractwa przez dzieci i młodzież. Podczas patrolu następuje szczegółowe rozpoznanie sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci i młodzieży, udzielenie upomnienia, ustalenie przyczyn żebractwa. Podczas patroli ujawniono, iż 31 osób nieletnich zajmowało się procederem żebractwa.

Efekty: Zebrane dane w postaci notatek z przebiegu patroli zostały przekazane przez Komendę Policji do Sądu Rejonowego Wydział ds. Rodzinnych i Nieletnich oraz placówek oświatowych celem wypracowania jednolitej, efektywnej strategii pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonym niedostosowaniem społecznym.

Inne działania na rzecz dzieci przy współpracy z innymi podmiotami

---

Partnerzy:

- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka,

- Stowarzyszenie „Szczęśliwy Dom”,
- Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą.

Działania: Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych, których uczestnikami są dzieci, również w zakresie przemocy.

4. Działania na rzecz osób starszych i samotnych

Organizacja imprez okolicznościowych

Partnerzy:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Konopnicka 18,
- Stowarzyszenie „ Zdrowie do Późnej Starości”,
- Dom Pomoc Społecznej ul. Bukowska 27/29,
- Dom Pomocy Społecznej ul. Konarskiego 11/13,
- Dom Pomocy Społecznej ul. Ugory 18/20,
- Klub Osiedlowy „Na pięterku”,
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej w Poznaniu, ul. Dolne Chyby 10,
- Rada Osiedla Jeżyce,
- Chór Chłopięcy pod dyr. Stefana Stuligrosza,
- Rada Osiedla „Ogrody”,
- Stowarzyszenie Salezjańskie,
- Klub „Krag”,
- PSS Społem,
- Chór Akademii Muzycznej.

Działania:

- „Święto Lata”,
- „Spotkanie z kolędami”,
- „Piknik Seniorów”,
- „Wieczera Wigilijna dla osób samotnych”,
- „Zdrowy senior”,
- Msza Święta w intencji seniorów,
- „Spotkanie Andrzejkowe”,
- Spotkania wigilijne dla osób starszych i samotnych.

5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Wspieranie procesu leczenia osób z zaburzeniami psychicznymi

A) Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi i z rodzinami wieloproblemowymi MOPR Filia Nowe Miasto

Adresat: Osoby zaburzone psychicznie i chore psychicznie oraz ich rodziny z dzielnicy Poznań Nowe Miasto.

Działania:

- wizytowanie niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania,
- udział w sprawach sądowych i uczestniczenie w posiedzeniach komisji orzekającej stopień niepełnosprawności w roli rzecznika interesów klienta

Ogółem wsparciem objęto 176 środowisk.

Efekty:

- 92 osoby zostały zmotywowane do systematycznego kontaktu z lekarzem Poradni Zdrowia Psychicznego co wpłynęło na poprawę ich stanu zdrowia,
- 12 osobom zapewniono stałą specjalistyczną opiekę w domach pomocy społecznej,
- 6 osobom ustanowiono opiekuna prawnego,
- 25 osoby zostały poddane hospitalizacji w szpitalach psychiatrycznych,
- 47 osobom poprawiono funkcjonowanie w rodzinie i w środowisku.

B) Realizator: Filia Stare Miasto i Filia Piątkowo MOPR

Adresat: Osoby zaburzone psychicznie, chore psychicznie i ich rodziny

Działania:

- kontakt z lekarzem psychiatrą w sprawach dotyczących wydawania opinii lub świadectw lekarskich o stanie zdrowia klientów,
- organizowanie wizyt w środowisku zamieszkania klienta.

Ogółem wsparciem objęto 22 osób.

Efekty:

- zmotywowanie do systematycznego kontaktu z lekarzem psychiatrą co wpłynęło na poprawę ich stanu zdrowia,
- poprawienie funkcjonowania tych osób w rodzinie i w środowisku.

Wspieranie osób niepełnosprawnych

A) Realizator: Wielkopolskie Stowarzyszenie na rzecz Rodziny i Osób Niepełnosprawnych „Rodzina – Rodzinie” z siedzibą w Poznaniu ul. Sienkiewicza 10.

Adresat: Niepełnosprawni mieszkańcy miasta Poznania.

Działania: Współpraca z MOPR polegająca na kierowaniu niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej do w/w Stowarzyszenia po odzież używaną, żywność, używane meble oraz po sprzęt ortopedyczny. Informowanie uczestników o możliwości korzystania z turnusów rehabilitacyjnych w formie wypoczynku letniego dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Efekty: Objęcie powyższym wsparciem 38 rodzin.

B) Realizator: Zespół Charytatywny „Caritas” przy parafii pw. Aniołów Stróżów

Adresat: Niepełnosprawni mieszkańcy os. Kosmonautów – Filia Stare Miasto.

Działania: Współpraca polegająca na kierowaniu niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej w celu udzielenia osobie chorej i członkom rodziny wsparcia usługowego i psychicznego.

Efekty: objęcie powyższym wsparciem 3 środowisk.

C) Realizator: Wielkopolskie Stowarzyszenie Wolontariuszy Opieki Paliatywnej – Hospicjum Domowe.

Adresat: Niepełnosprawni mieszkańcy miasta Poznania.

Działania: Współpraca polegająca na kierowaniu niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej w celu udzielenia osobie chorej i członkom rodziny wsparcia usługowego i psychicznego.

Efekty: objęcie powyższym wsparciem 7 osób.

D) Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej „Śmiałek”.

Adresat: Niepełnosprawni mieszkańcy miasta Poznania.

Działania: Wymiana informacji na temat podejmowanych działań, prowadzonych zajęć rehabilitacyjnych, pomoc pracowników socjalnych w kwalifikowaniu młodzieży o określonej niepełnosprawności do udziału w zajęciach, wymiana informacji na temat sytuacji społecznej rodzin uczestników.

Efekty: objęcie wsparciem 21 osób.

6. Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą rodzinną

Rozwiązywanie problemu przemocy

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie MOPR.

Adresaci: Dorosłe osoby doświadczające przemocy domowej, zamieszkujące na terenie Poznania. Zespół działa w oparciu o program pracy pt. „Od przemocy do rozwiązania”. Celem pracy jest zwiększenie możliwości uzyskania przez te osoby specjalistycznej i kompleksowej pomocy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy.

Działania:

- diagnozowanie rodzin i problemu,
- prowadzenie pracy indywidualnej, pracy z parą,
- podejmowanie kontaktów z pozostałymi członkami rodzin osób krzywdzonych w celu pozyskania sojuszników w rozwiązaniu problemu,
- podejmowanie kontaktów z dziećmi
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla ofiar przemocy domowej (1 edycja zakończona, druga w toku),
- prowadzenie psychoedukacji dla rodziców w sprawach współwystępowania problemu zaniedbania dzieci,

- podjęcie współpracy zespołu z instytucjami i organizacjami zajmującymi się tym problemem,
- przeprowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych z zakresu problematyki przemocy domowej, budowania motywacji zewnętrznej do zmian przy zastosowaniu kontraktu socjalnego.

Stosowane metody pracy:

- praca socjalna,
- terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu,
- terapia gestald,
- poradnictwo specjalistyczne,
- mediacje,
- konsultacje, dla osób, rodzin oraz pracowników socjalnych.

Liczba środowisk objętych działaniami zespołu w 2006 r. – **386**

Osiągnięte efekty:

- Zwiększenie wśród ofiar przemocy domowej wiedzy dotyczącej problemu przemocy, jej istoty, poszczególnych faz, skutków braku powstrzymywania aktów przemocy, charakterystyki sprawców przemocy, dot. uzależnienia od alkoholu, specyfiki funkcjonowania osoby uzależnionej – 197 osób
- Wzrost świadomości i wiedzy dotyczącej przysługujących praw i sposobów ich egzekwowania wśród ofiar przemocy domowej – 174 osoby
- Uzyskanie zgody osoby krzywdzonej na spisanie „Niebieskiej Karty” – 45 osób
- Wyrażenie zgody przez ofiarę przemocy domowej na przesłanie „Niebieskiej Karty” na policję celem podjęcia zintegrowanych działań – 37 osób
- Zwiększenie zainteresowania policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu sytuacją rodzinną podopiecznych w ramach podjętej przez Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej systematycznej współpracy – 80 osób
- Przelamanie poczucia izolacji społecznej, osamotnienia poprzez nawiązywanie współpracy z innymi partnerami wspierającymi ofiarę przemocy domowej w rozwiązaniu problemu - dotyczy kontaktów z pozostałymi członkami rodziny – 49 osób
- Zwiększenie kompetencji opiekuńczo –wychowawczych oraz stopnia zaangażowania w sprawy dzieci wśród rodziców z problemem przemocy domowej – 40 osób
- Podjęcie pracy przez ofiarę przemocy domowej jako element uniezależnienia się od sprawcy przemocy domowej – 17 osób
- Wydanie przez Sąd wyroku skazującego za znęcanie się nad rodziną – 12 osób
- Osadzenie sprawcy przemocy domowej w więzieniu, w areszcie – 7 osób
- Zawiadomienie Prokuratury o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad rodziną – 17 przypadków
- Wzrost umiejętności komunikacji społecznej u osób doświadczających przemocy – 36 osób
- Zwiększenie aktywności osoby doznającej przemocy domowej do podejmowania działań w celu jej przeciwdziałania, w tym przy pomocy i wsparciu instytucji, rodziny, a także zwiększenie motywacji do egzekwowania przysługujących praw – 104 osoby
- Zwiększenie kompetencji dotyczących radzenia sobie ze stresem, z sytuacjami zaostrzonych aktów przemocy, konfliktów, obrony siebie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia – 138 osób,
- Zaangażowanie osób doświadczających przemoc w spotkaniach grupy psychoedukacyjnej – 15 osób
- Wzrost samooceny u osoby doznającej przemocy – 76 osób
- Uzyskanie bezpiecznego schronienia przez ofiarę przemocy domowej i/ lub zmiana miejsca pobytu sprawcy przemocy domowej – 18 osób
- Zwiększenie samoświadomości dot. bycia osobą doznającą przemocy – 91 osób
- Uzyskanie wsparcia w postępowaniach sądowych poprzez udział członków zespołu w przesłuchaniach przed sądem, na policji – 17 osób
- Zwiększenie subiektywnego poczucia bezpieczeństwa, sensu życia – 115 osób

- Przeszkolenie grupy pracowników socjalnych w zakresie problematyki przemocy domowej oraz budowania motywacji zewnętrznej z zastosowaniem kontraktu socjalnego – 31 osób
- Uzyskanie zgody osoby stosującej przemoc na udział w programie korekcyjno- edukacyjnym prowadzonym przez Stowarzyszenie Kuratorów sądowych – 3 osoby
- Uzyskanie specjalistycznej diagnozy sytuacji życiowej osoby doświadczającej przemocy w rodzinie - 92 osoby
- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb ofiar przemocy domowej i dostosowanie podejmowanych działań do ich oczekiwań – 268 osób
- Uzyskanie z policji powiadomienia o sytuacji rodzinnej w ramach rozwiniętej współpracy – 169 osób.

Diagnozowanie występowania przemocy w rodzinie i podejmowanie interwencji w tych sprawach

---

Poza działaniami Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, pracownicy socjalni MOPR podejmowali działania w 138 przypadkach, w których rozpoznano problem występowania przemocy; w tej liczbie zawiera się 85 zgłoszeń pierwszorazowych. 26 spraw po przeprowadzeniu wstępnej diagnozy i uzyskaniu zgody osób zainteresowanych przekazano do prowadzenia zespołowi specjalistycznemu.

W pozostałych przypadkach, w których bądź osoby nie wyraziły zgody na przekazanie ich spraw zespołowi, bądź nie stwierdzono takiej potrzeby z powodu dobrych wyników dotychczasowej współpracy z pracownikiem socjalnym, a w niektórych przypadkach ze względu na interwencyjny charakter sprawy - prowadzone były one przez pracowników socjalnych przy współpracy z konsultantami psychologami, pedagogami, a także w konsultacji z pracownikami zespołu specjalistycznego.

Organizacja Pomocy dla Ofiar Handlu Ludźmi

Realizator:

- Ministerstwo Polityki Społecznej,
- Stowarzyszenie „La Strada”,
- Filia Nowe Miasto MOPR – konsultant psycholog, pełni funkcje koordynatora regionalnego.

Adresat: Osoby poszkodowane w wyniku handlu ludźmi.

Opis działań:

- zapewnienie indywidualnego kontaktu osobom poszkodowanym z psychologiem MOPR,
- udzielenie pomocy w kontaktowaniu się z najbliższymi członkami rodzin,
- ocena przypadku, planowanie pomocy długo i krótkoterminowej dla ofiar.

Osiągnięte efekty: W 2006 r. objęto działaniem 6 osób.

7. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo pedagogiczne realizowane we wszystkich filiach MOPR poprzez:

- pedagogiczne diagnozowanie rodzin,

- udzielanie porad rodzinom z problemami opiekuńczo- wychowawczymi,
- prowadzenie mediacji z rodzicami,
- prowadzenie doraźnych interwencji w sytuacjach kryzysowych w rodzinach,
- rzecznictwo interesów rodzin w kontaktach z instytucjami i urzędami,
- pedagogizację rodziców,
- konsultacje pedagogiczne z pracownikami socjalnymi,
- organizowanie spotkań interdyscyplinarnych z przedstawicielami organizacji, instytucji, budowanie sieci wsparcia dla rozwiązania konkretnych problemów.

Liczba środowisk objętych w/w działaniami w 2006 r. – **542**

Poradnictwo psychologiczne realizowane w Filiach Nowe Miasto i Wilda poprzez:

- psychologiczne diagnozowanie osób i rodzin,
- udzielanie porad psychologicznych,
- prowadzenie terapii indywidualnej i rodzinnej (w tym z zastosowaniem terapii krótkoterminowej skoncentrowanej na rozwiązaniu).

Liczba środowisk objętych w/w działaniami w 2006 r. – **324**

Poradnictwo prawne realizowane poprzez:

- udzielanie porad prawnych osobom korzystającym z pomocy MOPR,
- pomoc osobom i rodzinom w sporządzaniu pism procesowych,
- pomoc w kontaktach z organami ścigania,
- konsultacje prawne dla pracowników MOPR w ramach prowadzonych przez nich spraw.

Liczba środowisk objętych w/w działaniami w 2006 r. – **135**

Poradnictwo prawne realizowane jest też dzięki współpracy **ze Studencką Uniwersytecką Poradnią Prawną**. Na terenie Filii Nowe Miasto, Grunwald i Jeżyce MOPR udzielane są porady prawne z zakresu prawa cywilnego, prawa pracy i prawa administracyjnego klientom MOPR przez studentów IV i V roku Wydziału Prawa i Administracji UAM. Na życzenie klienta studenci przedstawiają pisemne stanowisko w poruszanej sprawie z uwzględnieniem wskazań dotyczących trybu dalszego jej załatwienia. Wszystkie opinie są konsultowane i zatwierdzone przez opiekuna SUPP. W 2006 r. w ramach współpracy z SUPP udzielono **214** porad.

Poradnictwo prawne realizowane jest również poprzez współpracę z:

- **Fundacją Familijny Poznań**, prowadzącą otwarte, bezpłatne poradnictwo prawne (skierowano 122 osoby),
- **Biurem Doradczym „GESTOR”** (skierowano 58 osób),
- **Stowarzyszeniem „Zdrowienie do późnej starości”**, ul. Bukowska 27/29 (skierowano 45 seniorów).

8. Działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wieloprotblemowych

Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej ds. Rodzin Wieloprotblemowych działa w Filii Nowe Miasto MOPR. Działania zespołu oparte są na zintensyfikowanej pracy socjalnej z poszczególnymi rodzinami. W zespole realizowany jest zintegrowany system wsparcia rodzin wieloprotblemowych, a więc holistyczny ogląd rodziny przez specjalistów wielu dziedzin. Polega on na kompleksowym spojrzeniu na problemy rodziny ze strony osób reprezentujących instytucje i organizacje, w kręgu których znajduje się dana rodzina, np.

inspektora ds. nieletnich, kuratora sądowego i społecznego, pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy, pracownika socjalnego i innych.

W 2006 r. zespół objął działaniami **117** rodzin i osiągnął następujące rezultaty:

- podjęcie pracy przez członka rodziny – 18 przypadków,
- uregulowanie sytuacji rodzinnej, np. wystąpienie o rozwód, separację - 6 przypadków.

Zespół ponadto prowadził działania związane z poradnictwem w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych (**79** przypadków).

9. Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest pisemną umową, którą pracownik socjalny zawiera z osobą ubiegającą się o pomoc, w której określa się uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Narzędzie to zostało wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 roku (Dz. U. z 2005r. Nr 42 poz. 409).

Kontrakty socjalne są zawierane przez pracowników socjalnych MOPR od 2005 roku i w pierwszym roku wdrażania tego narzędzia zawarto 1 024 kontrakty socjalne. W roku 2006 kontynuowano pracę socjalną w oparciu o to narzędzie i zawarto 621 kontraktów. Uwzględniając wszystkie podpisane umowy praca socjalna w tej formie była więc prowadzona z 1.645 osobami/rodzinami. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, które stanowiły przesłanki zawierania umów z klientami w 2006 r. przedstawiały się następująco:

<i>bezrobocie</i>	451
<i>ubóstwo</i>	387
<i>alkoholizm</i>	107
<i>długotrwała choroba</i>	76
<i>brak kwalifikacji zawodowych</i>	47
<i>niepełnosprawność</i>	24
<i>bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych</i>	19
<i>bezdomność</i>	12
<i>trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego</i>	8
<i>narkomania</i>	1

Cele główne zapisane w kontraktach zawieranych w 2006 r., które miały lub mają zostać osiągnięte przez osoby/ rodziny i umożliwić przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej to:

<i>podjęcie zatrudnienia</i>	357
<i>zdobycie kwalifikacji</i>	45
<i>usamodzielenie się</i>	38
<i>podjęcie pracy dorywczej</i>	38
<i>ustalenie stopnia niepełnosprawności</i>	31
<i>utrzymanie gotowości do podjęcia pracy</i>	26
<i>podjęcie leczenia odwykowego/utrzymanie trzeźwego stylu życia</i>	90
<i>poprawa sytuacji życiowej</i>	16
<i>ukończenie kursu/szkolenia</i>	16
<i>utrzymanie abstynencji</i>	15
<i>zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej</i>	15
<i>wyjście z bezdomności</i>	12
<i>zapewnienie prawidłowych warunków wychowawczych dla dzieci</i>	7
<i>podjęcie aktywnej postawy w pokonywaniu trudności życiowych</i>	6
<i>uregulowanie sytuacji rodzinnej/poprawa funkcjonowania rodziny</i>	6
<i>uregulowanie sytuacji mieszkaniowej</i>	4
<i>umiejętne gospodarowanie</i>	4
<i>utrzymanie zdrowego stylu życia</i>	4
<i>zdobycie środków na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych</i>	4
<i>poprawa funkcjonowania w życiu codziennym</i>	3
<i>nabycie praw do lokalu socjalnego</i>	3

<i>podjęcie leczenia</i>	2
<i>uzyskanie tytułu najmu mieszkania</i>	2
<i>gotowość do podjęcia pracy</i>	1
<i>nabycie nowych umiejętności przydatnych na rynku pracy</i>	1
<i>podjęcie szkolenia w CIS</i>	1

Kontrakt przewiduje ocenę realizacji działań w nim zawartych, której celem jest weryfikacja zapisów kontraktu tzn. czy realizowany jest zgodnie z ustaleniami czy wymaga wprowadzenia zmian np. w zakresie celów, działań czy terminów realizacji. W okresie sprawozdawczym dokonano 1 317 ocen. Z tego 693 oceny (53%) dotyczyły kontraktów z roku 2005, a 624 oceny (47%) z roku 2006. Wskutek oceny ustalonych działań w 59 umowach zmienione zostały założone cele, w 53 cele i planowane działania, a w 168 same działania.

Spośród wszystkich dotychczas zawartych kontraktów w 2006 roku 550 zostało zakończonych, w tym z powodu:

- *osiągnięcia celu/celów kontraktu – 279*
- *„zerwania” kontraktu przez klienta – 211*
- *zmiany celu /celów kontraktu /wymagających zawarcia nowej umowy/ – 60*

Mając na względzie profesjonalne wykorzystanie przez pracowników socjalnych narzędzia kontraktu socjalnego, w 2006 roku kontynuowano szkolenia w tym temacie:

- *Warsztaty doskonalące skuteczność pracy socjalnej w zakresie zawierania kontraktu socjalnego – 43 pracowników,*
- *Superwizja pracy socjalnej, w której stosowano kontrakt socjalny – 116 pracowników,*
- *Warsztaty z zakresu kontraktu socjalnego – 3 pracowników.*

10. „Ośrodek Profilaktyki i Terapii Społecznej”

Realizator/współinicjator:

- Stowarzyszenie Demokratyczna Unia Kobiet Klub Poznański Al. Niepodległości 8a Poznań,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat:

- osoby opuszczające zakłady karne,
- ofiary przemocy,
- młodzież, dzieci w wieku od 12 do 18 lat zagrożona przestępczością.

Działania:

- terapia dla ofiar przemocy,
- poradnictwo psychologiczne i prawne,
- terapia dla młodzieży – zastępowania zachowań agresywnych,
- terapia dla sprawców przemocy,
- doradztwo zawodowe.

Efekty: Projekt jest w trakcie realizacji. Czas trwania projektu od 01.05.2006 r. do 30.08.2006 r. W okresie sprawozdawczym udzielono pomocy terapeutycznej, poradnictwa psychologicznego i prawnego.

11. Fundusz Wodociągowy – „Aquanet”

Partnerzy:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Poznaniu,
- Spółka „Aquanet”.

Działania: Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu kolejny raz zwrócił się Polski Komitet Pomocy Społecznej w Poznaniu z prośbą o wskazanie osób/rodzin kwalifikujących się do udzielenia pomocy finansowej w postaci zapomogi na opłacenie rachunków za wodę i ścieki.

Spółka „Aquanet” mając na uwadze trudną sytuację życiową najuboższych mieszkańców miasta Poznania utworzyła Fundusz Wodociągowy, który w formie darowizny przekazała Stowarzyszeniu PKPS.

Pomoc została skierowana do rodzin, które mają problemy z regulacją należności za wodę i ścieki, a korzystają z usług Firmy „Aquanet”, obejmując następujący podział:

- Rodziny z problemem bezrobocia w tym rodziny wielodzietne,
- Matki i ojcowie samotnie wychowujący dzieci,
- Rodzinne formy opieki zastępczej,
- Osoby samotnie żyjące w ubóstwie.

Efekty: W 2006 roku w 5 transzach zostało udzielonych **5.281 świadczeń** dla rodzin korzystających z pomocy MOPR, a łączna kwota wypłaconych zapomóg wyniosła **924.405 zł.**

12. Akcje socjalne

Festiwal Aktywnych Społeczności

Organizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Partnerzy: Szkoła Podstawowa Nr 5, Szkoła Podstawowa Nr 79, Stowarzyszenie „Inny Dom”, MDK nr 1, Biblioteka im. Raczyńskich F. nr 6, Klub Osiedlowy „Cybinka”, Rada Osiedla „Pomet”, RO Jeżyce, RO Kwiatowe, RO Podolany, RO Komandoria, RO Naramowice, RO Kopernika i Raszyn, ZHP, ZHP Seniorzy, Zespół Charytatywny św. Michała, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło 42, Koło Pomocy Dla Polaków na Ukrainie, Schola Dziecięco- Młodzieżowa Podolany, DDPS ul. Konopnickiej.

Data: 9.09.06 r.

Akcja związana z zaspokojeniem niezbędnych potrzeb życiowych pogorzalców

Organizator: Filia Grunwald, MOPR+ sponsorzy

Dzięki pozyskaniu licznej grupy sponsorów udało się pomóc osobom poszkodowanym w pożarach wyposażyć mieszkania w niezbędny sprzęt agd, meble, przedmioty użytku codziennego tj. pościelenie, sztućce, naczynia itp.

13. Pozostałe działania

Plan działań – zebractwo osób dorosłych na terenie miasta Poznania

Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji,
- Straż Miejska,

Adresat: Osoby żebrzące na terenie miasta Poznania.

Opis działań: Pracownicy socjalni MOPR wraz z Policją, Strażą Miejską podczas patroli kontrolowali i obserwowali miejsca gdzie uprawiony jest proceder żebractwa. Podczas patroli następowało wylegitymowanie osób żebrzących, ustalenie przyczyn żebractwa, pouczenie osób żebrzących iż ich działania mają znamiona wykroczenia i nie są zgodne z prawem.

Osiągnięte efekty:

- diagnoza miejsc na terenie miasta Poznania gdzie uprawiany jest proceder żebractwa,
- skierowanie przez Policję wniosku do Sądu Grodzkiego,
- udzielenie niezbędnej informacji i pomocy osobom żebrzącym.

Podczas patroli ujawniono proceder żebractwa wśród 38 dorosłych osób żebrzących.

Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi

Organizator: Wielkopolskie Centrum Onkologii.

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresaci: Kobiety w wieku 50-69 lat, które w okresie ostatnich 24 miesięcy nie miały wykonanej mammografii.

Działania: Badania profilaktyczne dla w/w kategorii kobiet.

Zadaniem MOPR była promocja i rekrutacja kobiet do Programu korzystających z pomocy społecznej.

Współpraca z innymi podmiotami w zakresie zaspokajania niezbędnych potrzeb mieszkańców Poznania

---

Działania:

- zabezpieczenie potrzeb żywnościowych w naturze,
- zabezpieczenie w sprzęt AGD,
- pozyskanie odzieży używanej, mebli i innego sprzętu gospodarstwa domowego,
- sponsorowanie imprez organizowanych przez filie MOPR; współpraca w organizacji.

Partnerzy:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Poznaniu – zarządy dzielnicowe,
- Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny i Osób Niepełnosprawnych „Rodzina Rodzinie”,
- Stowarzyszenie „Zdrowie do późnej starości”,
- Polski Czerwony Krzyż,
- CARITAS Polska,

- Fundacja Pomocy Samotnej Matce „Pro Vita”,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Pogotowie Społeczne,
- Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka,
- Zakon Sióstr Misjonarek,
- Parafie.

Wydawanie decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2000r. Nr 98 poz.1071 ze zmianami) oraz uchwały nr LX/640/IV/2004 Rady Miasta Poznania z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, zamieszkałym na terenie miasta Poznania, MOPR prowadzi postępowania w powyższej sprawie, które zakończone zostają wydaniem decyzji ustalającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają prawo skorzystać osoby spełniające następujące warunki:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.04 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 cyt. wyżej ustawy.

W okresie od 01.01.06 r. do 31.12.06 r. wydano **372** decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym:

- **335 decyzji ustalających** prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- **16 decyzji odmawiających** ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- **20 decyzji umarzających** postępowanie w sprawie wydania decyzji uprawniającej do świadczeń opieki zdrowotnej
- **1** sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia.

VIII. Rozwiązania organizacyjne oraz zatrudnienie w MOPR

1. Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR

- ✓ Od stycznia 2006 roku wychodząc naprzeciw klientom zmienione zostały godziny pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zainteresowani mogą kontaktować się z MOPR:

poniedziałki i czwartki: 8.00 – 17.00
wtorki, środy i piątki: 7.30 – 15.30

- ✓ Również w styczniu zmieniła siedzibę Filia Piątkowo, która przeniosła się na:
osiedle Władysława Łokietka 104

61 – 616 Poznań

- ✓ Z dniem 1 lutego 2006 r. powstała Sekcja ds. Informatyki.

- ✓ W maju 2006 r. powołano Zespół Problemowy ds. Bezrobocia, w skład którego wchodzi pracownicy MOPR.

- ✓ W miesiącu maju 2006 r. po raz pierwszy przystąpiono do okresowej oceny pracowniczej. Kryterium zakwalifikowania do przeprowadzenia oceny rocznej było świadczenie przez daną osobę pracy na rzecz MOPR na podstawie umowy o pracę na czas określony lub nieokreślony przez okres co najmniej 6 miesięcy. W dniach 8-9.05.2006 r. pracownicy anonimowo oceniali swoich przełożonych, w komórkach organizacyjnych liczących co najmniej 5 pracowników, a od 10.05.06 r. przystąpiono do indywidualnej oceny. Po zakończeniu oceny Sekcja ds. kontroli i audytu przedstawiła Dyrektorowi MOPR raport obrazujący jej przebieg, potencjał kadrowy oraz potrzeby rozwojowe pracowników MOPR. W miesiącu czerwcu 2006 r. objęto oceną kolejne osoby, spełniające warunki oceny: kończąca się umowa na czas określony, próbną, praca na umowę zastępstwo powyżej 6 miesięcy.

- ✓ W okresie I półrocza 2006 r. utworzone zostały trzy Specjalistyczne Zespoły Pracy Socjalnej:
  - Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej nr 1 z osobami z zaburzeniami psychicznymi i z rodzinami wieloproblemowymi – Filia Nowe Miasto,
  - Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej nr 2 z osobami bezdomnymi – Filia Nowe Miasto,
  - Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej nr 3 z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie – Filia Piątkowo.

- ✓ W I półroczu 2006 roku wprowadzony został w MOPR nowy program księgowo – płacowy KSAT.

- ✓ W dniu 11 lipca 2006r. Uchwałą Nr XCIX/1131/IV/2006 Rady Miasta Poznania nadano statut jednostce budżetowej Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Poznaniu, na którym swoją działalność opiera MOPR.

- ✓ W dniu 24 listopada 2006r. zarządzeniem Nr 798/2006/P Prezydenta Miasta Poznania nadano Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Poznaniu Regulamin Organizacyjny, który zmieniał dotychczasową konstrukcję w/w regulaminu. Powstałe zmiany wynikały z potrzeby dostosowania Regulaminu Organizacyjnego do powstałego od 1 stycznia 2007 r. zintegrowanego Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych. Zmiany merytoryczne dotyczyły również przekształcenia struktury organizacyjnej w Dziale Organizacyjnym oraz w Dziale Ekonomicznym, w których powstały zespoły. I tak w Dziale Organizacyjnym zostały utworzone 3 zespoły:
  - Zespół ds. Organizacyjnych i Szkoleń;
  - Zespół ds. Kadrowo-Płacowych i Ubezpieczeń;
  - Zespół ds. Zamówień Publicznych i Administracyjno-Gospodarczych.W Dziale Ekonomicznym natomiast zostały utworzone 2 zespoły:
  - Zespół ds. obsługi finansowo-księgowej pomocy społecznej;

- Zespół ds. obsługi finansowo-księgowej świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych dodatków mieszkaniowych.
- ✓ W dniu 20 grudnia 2006r. zarządzeniem Dyrektora Nr 52 wdrożono „Program pracy z bezrobotnym klientem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu”.

2. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

2.1. Struktura organizacyjna

Wg stanu na dzień 31.12.2006 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu zatrudniał **406 osób** – bez 11 urlopów wychowawczych.

W ogólnej liczbie zatrudnionych:

- **331 osób stanowią pracownicy bezpośrednio kontaktujący się z klientami,** w tym:
  - **171 osób** to rejonowi pracownicy socjalni;
  - **26 osób** to specjaliści z różnych dziedzin: konsultanci, psychologzy, pedagodzy, prawnicy, specjaliści realizujący program pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
  - **134 osoby** to pozostałe osoby zaangażowane w bezpośrednią pracę na rzecz klienta.

- **49 osób to kadra kierownicza:**

Dyrektor MOPR	1 osoba
Z-cy Dyrektora MOPR	2 osoby
Kierownicy Filii	6 osób
Kierownicy Działów	5 osób
Kierownicy Sekcji	11 osób
Kierownicy Zespołów i Specjalistycznych Zespołów Pracy Socjalnej	21 osób
Kierownicy Zespołów Merytorycznych	2 osoby
Kierownik Zespołu Obsługi Klienta	1 osoba

- **26 osób to obsługa i administracja:**

Dział Organizacyjny	5 osób
Dział Ekonomiczny	10 osób
Sekcja ds. Informatyki	3 osoby
Sekcja Planowania i Analiz	3 osoby
Sekcja ds. Kontroli i Audytu	3 osoby
Radcy prawni	2 osoby

Dodatkowym wsparciem bieżącej realizacji zadań MOPR w 2006 roku było zaangażowanie:

- 22 bezrobotnych bez prawa do zasiłku skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych (prace porządkowe i biurowe),

- 28 stażystów skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy (wybranych spośród osób bezrobotnych), w tym 16 osób w ramach programu „Kompleksowy program doradczo – szkoleniowy szansą dla kobiet Poznania i powiatu poznańskiego”

2.2. Wykształcenie pracowników

Wśród wszystkich zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie pracowników:

- 151 osób posiada wykształcenie średnie,
- 52 osoby – wykształcenie policealne,
- 13 osób – wykształcenie licencjackie,
- 155 osób – wykształcenie wyższe,
- 35 osób – wykształcenie podyplomowe.

Wśród 171 rejonowych pracowników socjalnych:

- 75 osób posiada wykształcenie średnie zawodowe,
- 20 osób – wykształcenie policealne,
- 68 osoby – wykształcenie wyższe,
- 8 osób – wykształcenie podyplomowe.

2.3. Szkolenia pracowników

W 2006 roku pracownicy MOPR uczestniczyli w wielu szkoleniach i konferencjach, które stwarzały możliwość poszerzenia wiedzy i podniesienia kwalifikacji.

I.p.	Bloki tematyczne	Ilość szkoleń / konferencji	Liczba osób uczestniczących
1.	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów społecznych	7	73
2.	Interpretacja i stosowanie przepisów prawa	8	120
3.	Rachunkowość budżetowa, księgowość i sprawozdawczość	5	8
4.	Przetwarzanie i ochrona danych osobowych	2	5
5.	Pozyskiwanie środków w ramach EFS – projekty	4	8
6.	System pomocy dziecku i rodzinie	6	30
7.	ISO	10	328
8.	Interwencja kryzysowa	1	1
9.	Sieci komputerowe – nowe rozwiązania informatyczne	1	1
10.	Pomoc dla grup szczególnego ryzyka	8	92
11.	Szkolenie pracodawców	5	17
12.	Centra Aktywności Lokalnej	2	2
13.	Praca socjalna	4	12
14.	Projekt „Dobry Start”	1	15
15.	Okresowe oceny pracownicze	1	69
16.	Kontrakty socjalne	3	161
17.	Problemy osób starszych	2	2
18.	BHP	2	13
19.	Problemy osób niepełnosprawnych	1	2
20.	Negocjacje	1	20
17.	Inne	12	46

IX. Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPR

1. Kontrole zewnętrzne

W 2006 roku miały miejsce następujące kontrole zewnętrzne:

- 1) Kontrola przeprowadzona przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w zakresie:
  - realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego zadania: „Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych”;
- 2) Kontrola przeprowadzona przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania w zakresie:
  - udzielania umorzeń należności miasta;
- 3) Kontrola przeprowadzona przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania w zakresie:
  - kontroli dotyczącej 5 % wydatków ze środków publicznych za miesiąc czerwiec 2006 roku;
- 4) Kontrola doraźna przeprowadzona na Filii Wilda MOPR przez zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej WUW w zakresie:
  - przyznawania i realizacji świadczeń z pomocy społecznej mieszkańcom Poznania.

2. Kontrole wewnętrzne

2.1. Kontrole merytoryczne

Kontrole okresowe w Rodzinnych Domach Pomocy

W 2006 roku na podstawie §7 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2005r. w sprawie rodzinnych domów pomocy przeprowadzono 4 kontrole kwartalne: w Rodzinnym Domu Pomocy „Przystań” w Poznaniu przy ul. Dziedzickiej 38 i w Rodzinnym Domu Pomocy „Eden” w Poznaniu przy ul. Andrychowskiej 2.

Powyższe kontrole dotyczyły:

- sposobu świadczenia usług opiekuńczych i bytowych,
- przestrzegania praw człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, intymności i poczucia bezpieczeństwa oraz zapewnienia dostępu do informacji o tych prawach,
- współdziałania osoby prowadzącej rodzinny dom pomocy z pensjonariuszami i ich rodzinami lub prawnymi opiekunami.

Kontrole zostały zakończone protokołami pokontrolnymi, które zostały przekazane do Prezydenta Miasta Poznania i osób prowadzących Rodzinne Domy Pomocy.

Kontrola prawidłowości przyznawania zasiłków okresowych

W roku 2006 r. przeprowadzono kontrolę wewnętrzną z prawidłowości przyznawania zasiłków okresowych w filiach MOPR.

Kontrola dotyczyła następujących zagadnień

- trafności przyznania tej formy pomocy
- prawidłowości naliczenia wysokości zasiłku,
- terminowości załatwiania spraw w tym zakresie,
- sposobu współpracy z klientem w kontekście przeznaczenia i rozliczenia przyznanego świadczenia.

Ogółem przeanalizowano **59** spraw; nie stwierdzono rażących uchybień.

Kontrola dyscypliny pracy

W dniu 8 grudnia 2006 r. przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu kontrolę dyscypliny pracy, której dokonali upoważnieni przez Dyrektora pracownicy Działu Organizacyjnego MOPR.

2.2. Kontrole finansowe

W 2006 roku sprawozdaniem w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie przeprowadzono następujące kontrole finansowe:

- w zakresie wartości przechowywanych w kasie – wszystkie Filie oraz siedziba główna,
- w zakresie wydawanych biletów MPK – Filia Grunwald,
- w zakresie prowadzenia i rozliczania kart drogowych samochodów służbowych – siedziba główna.

W zakresie kontroli warsztatów terapii zajęciowej przeprowadzono kontrolę we wszystkich działających na terenie Poznania warsztatach. Kontrole zostały zakończone protokołami pokontrolnymi, które zostały przekazane do Prezydenta Miasta Poznania i osób prowadzących Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania, została przeprowadzona kontrola w Miejskim Przedsiębiorstwie Taksówkowym w zakresie świadczenia usługi przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo będącymi mieszkańcami miasta Poznania na mocy Umowy nr MOPR/I/61/230/1/04 zawartej w dniu 15 marca 2004 r.

W wyniku wszystkich przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane lub są w trakcie realizacji.

Sprawozdanie zamieszczone jest na stronie internetowej MOPR:
www.mopr.poznan.pl

Opracowanie zbiorcze przygotowała: Agata Zellner
Sekcja Planowania i Analiz MOPR
Telefon kontaktowy: 061 – 860 – 99 - 16